

Structurele nota omtrent de problematiek van de aangiften in de directe belastingen

Studie naar aanleiding van de publieksraadpleging
van de minister van Financiën – januari 2022

Emily Polfliet

Jurist-Fiscalist Tuerlinckx Tax Lawyers

Jan Tuerlinckx

Bestuurder en verantwoordelijke studietoelichting WeLearn
(voorheen BAB-BKR Antwerpen)

Advocaat-Vennoot Tuerlinckx Tax Lawyers

Nick Verheyden

Voorzitter WeLearn (voorheen BAB-BKR Antwerpen)

Inhoud

Executive summary	4
1. Voorwerp en doelstelling	7
2. Methodologie	9
Nederland	10
Verenigd Koninkrijk	10
Frankrijk	11
3. Het wettelijk kader inzake de aangiftetermijn – sensu stricto – in de directe belastingen	12
3.1. Overzicht van de aangiftetermijnen	12
3.1.1. De aangifte in de personenbelasting voor particulieren	12
3.1.2. De aangifte in de vennootschapsbelasting voor vennootschappen	12
3.1.3. De bijzondere aangiftetermijn voor mandatarissen	13
3.2. Praktische invulling van de aangifte vanuit het perspectief van de accountant	13
3.2.1. Vanaf wanneer heeft de mandataris toegang tot berekeningsprogramma's aangepast aan de gewijzigde wetgeving, en de software van financiën?	13
3.2.2. Vanaf wanneer beschikt de mandataris over alle noodzakelijke informatie?	14
3.2.3. De technische storingen en onvolkomenheden	14
3.3. Het voorstel van vereenvoudigde aangifte	16
3.3.1. Nobel idee...	16
3.3.2. Contraproductieve uitvoering	16
4. De aangiftetermijnen te midden van de andere verplichtingen en rapporteringen – sensu lato – van de belastingplichtigen en het fiscale middenveld	19
4.1. Het bos en de bomen, het leven in het fiscale en financiële middenveld	19
4.2. Overzicht van de andere recurrente en/of periodiek aangifte- en rapporteringsverplichtingen – sensu lato	19
4.3. Overzicht van de onregelmatige en occasionele aangifte en rapporteringsverplichtingen	23
4.3.1. Aangiftes	23
4.3.2. Rapporteringen	25
4.3.3. Overheidsbevragingen en belastingcontroles	25

5.	Tussentijdse conclusie	27
	5.1. De verantwoordelijkheid van de overheid	27
	5.2. Privatisering van de rechtshandhaving wordt bij het middenveld gelegd	28
	5.3. Geen toetsing op overheidsefficiëntie	29
	5.4. Tussentijdse conclusies en aanbevelingen	30
6.	Het repressief kader	31
	6.1. Hakbijl-sanctionering	31
	6.2. Schril contrast met de onbestaande sancties in het geval de overheid de fiscale wetten miskent	32
7.	Thematische uitdieping van de deelproblematieken	33
	7.1. Digitalisering is een uitdaging. Alle inefficiënties en kinderziekten in systemen moeten worden opgevangen door het fiscale middenveld	33
	7.1.1. Globaal	33
	7.1.2. Concrete voorbeelden	33
	7.2. Decentralisatie van bevoegdheden van de overheid naar het fiscale middenveld	34
	7.2.1. Historisch kader	34
	7.2.2. Antiwitwaswetgeving	34
	7.2.3. Insolventiewetgeving – GREO (vroeger WCO)	34
	7.3. UBO	35
	7.4. Corona-wetgeving	35
	7.5. Wetboek Vennootschappen en Verenigingen	36
8.	Diepere analyse van de fiscale wet, zoektocht naar de wortels van de problematiek	37
	8.1. De genese van de fiscale wet	37
	8.2. De aangiftesoftware is een black box	38
	8.3. Conclusie en aanbevelingen	39
9.	Mogelijke lange termijn-oplossingen	40
	Slotwoord: een oproep tot fundamenteel respect voor het fiscale middenveld	42
	Bijlage 1. Overzicht termijnen en rapporteringsverplichtingen	43
	Bijlage 2. Archief - Biztax _ FOD Financiën	44

Executive summary

De bevraging georganiseerd door de minister van Financiën

DE FOD FINANCIËN ORGANISEERT OP VRAAG VAN MINISTER VAN FINANCIËN VAN PETEGHEM EEN BEVRAGING onder de cijferberoepers omtrent de indieningstermijnen van de verschillende fiscale aangiften in de directe belastingen (<https://financien.belgium.be/nl/form/publieksraadpleging>).

Deze bevraging van wat “*het fiscale middenveld*” zou kunnen worden genoemd, moet toegejuicht worden. Het belang van de fiscale aangiftetermijnen kan voor de praktijk bezwaarlijk worden overschat. Met name de problematiek rond de indieningstermijnen zijn sinds de eeuwwende, jaar na jaar een steeds groter struikelblok gebleken.

Actoren betrokken bij de aangifte

HET INDIENEN VAN EEN BELASTINGAANGIFTE IS NIET DE RESULTANTE EEN EENZIJDIGE HANDELING VAN OF NAMENS DE BELASTINGPLICHTIGE. De aangifte is wel de resultante van de tussenkomst van verschillende actoren. Actoren die elk met hun eigenheid, doelstellingen en problemen hebben af te rekenen.

Functioneel bekeken is het de (fiscale) **wetgever** die – bij wijze van spreken – als eerste aan zet is met het creëren van de fiscale wetgeving. Die wetgeving moet de inkomsten in de Staatskas garanderen. Het is niet meer, noch minder dan openstaande deuren intrappen om te zeggen dat zowel de complexiteit als de vernieuwing van de regelgeving een bijzonder hoge vlucht hebben genomen (zie **randnummers 37 en 52 e.v.**).

Vervolgens is het aan de **FOD Financiën** om van de wetgeving om te zetten in een belastingaangifte. In de eerste plaats moet de wetgeving vertaald worden naar een fiscale methodiek om tot een correcte belastingberekening en dus een correcte heffing te komen. Om deze methodiek vervolgens om te zetten in software en digitale aangifteformulieren. Alvorens deze software en digitale aangifteformulieren beschikbaar zijn, kan er eenvoudig geen aangifte worden ingediend (zie **randnummers 8, 12 en 59 e.v.**).

Er is de **belastingplichtige** die de belastingwet moet ondergaan en dat doet door een belastingaangifte in te dienen. Hij moet daartoe de nodige informatie verzamelen. Het zou echter een misverstand zijn te veronderstellen dat deze informatie te allen tijde vrij beschikbaar is. Het leeuwendeel van de informatie is van derden afkomstig. Een belangrijk deel ervan is ook weer afkomstig van de Overheid zelf. Ook zonder deze informatie kan er niet worden overgegaan tot de aangifte (zie **randnummer 25**).

En tenslotte is er **het fiscale middenveld**. De fiscale en financiële deskundigen, accountants en belastingconsulenten die namens de belastingbelastingplichtige de belastingaangifte indienen. Deze deskundigen zitten tussen het spreekwoordelijke hamer en aambeeld. Zij zijn afhankelijk van alle eerder opgenoemde betrokken partijen om tot de daadwerkelijke belastingaangifte te kunnen overgaan.

Drijfveer achter de structurele problematiek

HET IS DE WENS VAN DE POLITIEK OM DE BELASTINGAANGIFTEN SNELLER INGEDIEND TE ZIEN, daarbij de fiscale administratie aansturend en voortstuwend. Vanuit de budgettering van de Overheid klinkt dat uiteraard logisch. Het sneller innen van het belastinggeld vormt een optimalisatie.

Onder de toenemende druk om belastingaangiften sneller ingediend te zien, wordt quasi uitsluitend naar het fiscale middenveld gekeken. De beoogde vorm van optimalisatie is erin gelegen de verwerkingstijd van de aangifte bij het fiscale middenveld sterk te reduceren.

Toegegeven, het reduceren van die termijn kan in beperkte mate leiden tot het beoogde resultaat. Maar de aangiftetermijnen zijn daarbij niet wat ze lijken. Indien een termijn voor het indienen van een belastingaangifte in de maand oktober afloopt, dan is het allerminst zo dat het fiscale middenveld over een termijn van meer dan negen maanden zou beschikken. Niets is minder waar. De realiteit leert dat die termijn vaak slechts één derde daarvan, of zelfs minder, is. Zoals reeds aangestipt, moet ook worden benadrukt dat de termijn waarbinnen het fiscale middenveld de belastingaangiften indient, slechts één van de parameters is die een invloed heeft op de snelheid waarmee het belastinggeld kan worden geïnd. (zie **randnummer 25**).

Indien er dan toch naar de verwerkingstijd van de aangifte wordt gekeken, moet deze oefening niet louter abstract – zonder voeling met de realiteit en de dagdagelijkse praktijk – gebeuren. Eén van de problemen waarmee het fiscale middenveld af te rekenen heeft is precies dat buitenstaanders zich geen rekenschap geven van de totaliteit aan verplichtingen die af te werken zijn. Wie denkt dat het fiscale middenveld jaarlijks met drie of vier aangiftetermijnen moet omgaan, mispakt zich. Het gaat makkelijk om 60 tot meer dan 100 termijnen in één en hetzelfde kalenderjaar (zie **randnummers 25 e.v.**).

Zeker de beleidsmakers en politici hebben daarin geen inzicht. Maar ook voor de FOD Financiën zelf is het vaak bijzonder moeilijk om een volledig beeld te hebben van wat er op de kantoren van de financiële en fiscale dienstverrichters jaarlijks allemaal moet verwerkt worden.

Heiligt het doel nog de middelen?

HET VERKORTEN VAN DE AANGIFTETERMIJN IS GEEN DOEL *AN SICH*. HET IS EEN MIDDEL. Een middel om sneller tot de inning van de belastinggelden over te gaan. Het spijzen van de Staatkas verloopt reeds sinds mensenheugenis op dezelfde wijze. Nochtans is de maatschappij danig gewijzigd. Zodoende past het om niet enkel na te gaan op welke wijze oude processen en werkwijzen zouden kunnen worden versneld. Maar ook of de geboekte vooruitgang – waaronder op het vlak digitalisering – niet de mogelijkheid creëert om efficiëntere nieuwe werkwijzen en processen te ontwikkelen.

Overigens mag ook de verhouding tussen de FOD Financiën en belastingplichtige in vraag worden gesteld. Traditioneel worden beide partijen tegenover elkaar geplaatst. Waarbij het fiscaal middenveld geacht wordt kant te kiezen van de belastingplichtige. Die benadering is niet meer van deze tijd. Van deze tijd is dat de belastingplichtige als “cliënt” gezien wordt en het fiscale middenveld als een te respecteren partner.

De FOD Financiën peilt met de bevraging naar een algemeen gedragen indieningstermijn. De aanzet is goed. Maar ‘out of de box’ en holistisch durven denken en een oplossing proberen te vinden die in de praktijk ook werkbaar is, is beter.

Beleidsuggesties

Deze structurele nota gaat in op de vragen van de FOD Financiën, maar beantwoordt deze met een bredere blik dan de bevraging toelaat. Omdat de realiteit ook breder is dan de vraagstellingen. Alleen zo kan de vinger op de wonde gelegd worden. Dat niet enkel om kritisch te zijn, maar wel omdat het noodzakelijk is om adequate antwoorden te formuleren. Méér dan enkel te analyseren, worden in deze nota ook beleidsuggesties gemaakt en concrete voorstellen gelanceerd.

1. Voorwerp en doelstelling

1. Het water staat aan de lippen van het financiële en fiscale middenveld. Fiscale en financiële deskundigen, accountants en belastingconsulenten werden de laatste jaren overspoeld door de nieuwe regelgeving inzake rapporteringsverplichtingen, en dat bovenop de reeds gigantisch geworden druk van de aangiftetermijnen.

2. Als antwoord op de publieke bevraging onder de cijferberoepers inzake de indieningstermijnen van de verschillende fiscale aangiften in de directe belastingen, gelanceerd door de minister van Financiën, publiceert de beroepsvereniging WeLearn in samenwerking met Tuerlinckx Tax Lawyers deze structurele nota. Maar waar de bevraging van de minister de beroepsbeoefenaars op hun honger laat zitten, gaat deze structurele nota in op de kernproblematieken waarmee het financiële en fiscale middenveld vandaag geconfronteerd wordt.

De nota geeft duiding bij de actuele stand van de wetgeving, maakt de vertaalslag naar de praktijk en bekritiseert de pijnpunten. Verder wordt echter ook aandacht besteedt aan de reeds geïmplementeerde verbeteringen, alsook de aanbevelingen die de sector heeft voor de minister.

Want dat het een structureel probleem betreft is duidelijk. De oplossing kan echter gevonden worden, maar enkel in samenspraak met de experts die er elke dag in werken en adviseren.

3. Beleidssuggesties

- Zorg voor geïncorporeerde online toepassingen, waarbij niet elke functie een nieuwe toepassing tot gevolg heeft. Zet in op het gebruiksgemak en eenvormigheid, zodat belastingplichtigen op een snelle en eenvoudige wijze informatie kunnen consulteren en aanpassen.
- Vul alle door de overheid gekende gegevens in en stel alle aangiften in de personenbelasting ter beschikking via (een verbeterd) Tax-on-web. Optimaliseer de widgets die belastingplichtigen helpen met het invullen van de aangifte, en verhoog het gebruiksgemak.
- Leg geen vervaltermijnen op, of laat de vervaltermijnen niet verstrijken in de laatste drie weken van een belangrijke aangifteperiode (personenbelasting en vennootschapsbelasting). Of meer in het algemeen: stem de verschillende termijnen meer op elkaar af.

- Stem fiscale wetgeving voor aanvang van het inkomstenjaar, uiterlijk in het begin van het inkomstenjaar en zeker niet in het begin van het aanslagjaar.
- Stel de software voor Tax-on-web en Biztax ook in de testfase ter beschikking van het fiscale middenveld en de ondernemingen, zodat ook zij de nodige voorbereidingen kunnen treffen.
- Creëer een grondrecht op overheidsefficiëntie. Laat burgers de pijnpunten benoemen en grijp ook in wanneer ze die aanklaagt. Creëer een eenvoudig rechtsmiddel voor de belastingplichtige en het middenveld om zich tegen inefficiënte te verzetten. Organiseer overleg met de sector, luister naar aanbevelingen en implementeer ze.
- Respecteer de wet. De scheiding der machten heeft de wetgever gemachtigd wetten in te voeren. Pas die dan ook op een correcte manier toe, maar wees er als overheid ook bewust van dat toleranties niet enkel voor de overheid bestaan, maar dat ook belastingplichtigen en mandatarissen enkel naar best vermogen de wet trachten te volgen.

2. Methodologie

4. Vooreerst zal het theoretisch kader kort geschetst worden. Het past binnen een zorgvuldige analyse en becommentariëring van een systeem, om het systeem eerst zorgvuldig toe te lichten. Deze nota betreft echter geen fiscaal wetboek, noch een naslagwerk omtrent de aangifte in de directe belastingen. Het wettelijk kader zal zich dan ook beperken tot de essentie en tot wat functioneel nodig is om tot een goed begrip van deze nota te komen.

Voornamelijk op de aangiftetermijnen, de verplichtingen inzake rapportering en de bijkomende wettelijke verplichtingen waarmee mandatarissen dagelijks geconfronteerd worden, zal dieper worden ingegaan. Dit om te kaderen in welke sfeer de aangifte plaatsvindt.

5. Vervolgens wordt uitgebreid ingegaan op de meer praktische vertaling – voor de concrete praktijk dus – van het geschetst wettelijk kader. Daarbij dient onmiddellijk en voorafgaand te worden opgemerkt dat het fiscaal en financieel middenveld haar capaciteiten zo goed en zo kwaad als het kan inzet om steeds nauwgezet de wettelijke verplichtingen na te komen en vooral om op een kwalitatieve manier de gevraagde aangiften in te dienen.

Kritiek die zich laat samenvatten onder de vorm: “indien de situatie dan zo onhoudbaar is, waarom worden de termijnen dan praktisch steeds gehaald”, is dan ook irrelevant. Het middenveld doet haar uiterste best om correct en binnen het wettelijk kader te handelen, maar de begeleidende omstandigheden zijn ronduit schrijnend. Te vaak blijft onderbelicht hoe de mandataris zich dubbel plooit om tijdig de aangifteverplichtingen na te komen, en de resultaatsverbintenis ten aanzien van zijn cliënt na te komen.

6. De beroepsverenigingen en hun leden vormen dan ook het klankbord. De beroepsverenigingen ontvangen al jaren opmerkingen van hun leden. Deze opmerkingen gaan niet in het minst over de digitale toepassingen van de FOD Financiën, waarop jaarlijks de aangiften in de personenbelasting en de vennootschapsbelasting moeten worden ingediend.

Daarnaast krijgen de beroepsverenigingen ook bijzonder veel opmerkingen over de zin en onzin van verschillende wettelijke verplichtingen. Het hoeft dan ook geen betoog dat de opmerkingen, die hoofdzakelijk de laatste jaren worden geuit, onlosmakelijk verband houden met de sterk gewijzigde wetgevingen en voornamelijk het tempo waarop deze wijzigingen worden doorgevoerd.

Ter inspiratie van de aanbevelingen en om aan te tonen dat het ook anders kan, loont het om ook eens naar de aangifteprocedure in onze buurlanden te kijken. Immers, België is uiteraard niet het enige land dat belastingen heft en int. Deze nota is evenwel geen rechtsvergelijkend onderzoek, zodat het internationaal karakter ervan beperkt blijft tot dit randnummer.

Nederland

Nederland hanteert, net zoals België, een online platform om de aangifte in de inkomstenbelastingen in te dienen. Op de website van de Nederlandse belastingadministratie kan ook worden nagegaan welke relevante documenten de belastingplichtige best bij de hand houdt om zijn aangifte correct en volledig in te vullen.

Een bijzonderheid in Nederland is *de voorlopige aanslag* in de inkomstenbelastingen, die de belastingplichtige kan aanvragen. Er wordt dan een schatting gemaakt van het inkomen van de belastingplichtige aan de hand van de inkomsten die bekend zijn voor de belastingadministratie. Vervolgens wordt de aanslag iedere maand bijgewerkt, en waar die te hoog of te laag is kan de belastingplichtige maandelijks reeds een gedeelte van het bedrag terugkrijgen of bijbetalen. Er wordt tevens ingezet op een systeem genaamd 'Kennisnetwerk' waarbij burgers online cursussen en tips worden aangereikt om belastingplichtigen te helpen bij hun aangifte.

Zzp'ers, zelfstandige ondernemers zonder personeel, wordt het sinds dit jaar gemakkelijker gemaakt voor wat betreft het indienen van hun aangifte met betrekking tot de inkomstenbelastingen. Veel zzp'ers doen een incorrecte of laattijdige aangifte, of zelfs helemaal geen aangifte. Met name de winstaangifte, is een te complex proces voor vele zzp'ers. Frustratie lopen op wegens de vele uren werk die kruipen in de voorbereiding van de aangifte. Speciaal voor zzp'ers is er dan ook een nieuwe aangiftemodule ontwikkeld waarbij het winstdeel van de aangifte integraal uit de boekhoudsoftware van de zzp'er wordt gehaald, en zo integraal wordt opgenomen in de aangifte. Dit zorgt voor minder "handmatige" berekeningen, minder tijdverlies en een kleinere kans op fouten. Deze module, AWA-module genaamd, komt ook de belastingadministratie zelf ten goede aangezien dit ook haar vele vragen en beroepsprocedures bespaart (<https://www.emerce.nl/wire/integratie-plugin-belastingdienst-door-tellow-steltzzperin-staat-om-ib-aangifte-automatisch-dienen>).

Verenigd Koninkrijk

In het Verenigd Koninkrijk werkt de administratie dan weer volgens een systeem waarbij belastingplichtigen die enkel een werknemersinkomen behalen, niet gehouden zijn tot het indienen van een aangifte. Ingevolge het principe 'Pay As You Earn' (PAYE) houdt de werkgever of uitbetaler van het pensioen de verschuldigde inkomstenbelasting reeds af van

respectievelijk het loon of het pensioen. Belastingplichtigen krijgen een 'tax code' die de werkgever of uitbetaler van het pensioen inlicht hoeveel precies moet worden ingehouden in hoofde van de betrokken begunstigde.

Het indienen van een aangifte blijft mogelijk indien de situatie van de belastingplichtige te complex is, zoals voor zelfstandigen in bijberoep of belastingplichtigen met een hoog inkomen. Het is vereist een aangifte in te dienen indien het inkomen uit een zelfstandige activiteit een bedrag van 1.000 GBP overstijgt. Ook in het geval onbelaste inkomsten, zoals huurgelden van onroerende goederen, een bedrag van 2.500 GBP overschrijden, dient de belastingplichtige zelf de aangifte in te vullen.

Een fiscaal jaar in het Verenigd Koninkrijk vangt aan op 6 april van jaar X en eindigt op 5 april van het jaar X+1. Aangiftes kunnen worden ingediend op papier tot meer dan vijf maanden na het aflopen van het *fiscal year*, namelijk tot 31 oktober van jaar X+1. Online aangiftes kan men indienen tot 31 januari van het jaar X+2 (<https://www.gov.uk/income-tax/how-you-pay-income-tax>).

Frankrijk

Ook in Frankrijk voorziet de overheid in de mogelijkheid om de aangifte online in te dienen, meer nog, in Frankrijk is de online aangifte verplicht voor belastingplichtigen waarvan de hoofdverblijfplaats voorzien is van een internettoegang. Er wordt sinds 2020 ook gebruik gemaakt van een systeem te vergelijken met het voorstel van vereenvoudigde aangifte zoals ook in België wordt toegepast. Belastingplichtigen kunnen zo afzien van hun plicht tot het indienen van een aangifte. Anders dan in België, wordt het feit dat de belastingplichtigen hun belastingaangifte niet uitdrukkelijk hebben ingediend, toch wordt beschouwd als een aangifte. Hun verklaring wordt automatisch gevalideerd indien de vooraf ingevulde aangifte al de inkomsten en uitgaven van de belastingplichtige bevat en de persoonlijke/familiale situatie niet veranderd is. Dit systeem is facultatief en belastingplichtigen beschikken steeds over de mogelijkheid om alsnog zelf een aangifte in te dienen ook al voldoet hij aan de voorwaarden (<https://www.impots.gouv.fr/portail/particulier/questions/quelle-date-dois-je-faire-ma-declaration>).

3. Het wettelijk kader inzake de aangiftetermijn – sensu stricto – in de directe belastingen

7. De termijnen inzake directe belastingen zijn legio. Dit deel bespreekt enkel de indieningstermijnen voor de aangifte personenbelasting en vennootschapsbelasting, aangezien dit het voorwerp van de enquête van de administratie uitmaakt. Maar in de praktijk zijn er nog talloze anderen indieningstermijnen die betrekking hebben op directe belastingen.

Het indienen van de aangifte kan dan ook nooit op zichzelf beschouwd worden. Daarbij moet rekening worden gehouden met de overige aangiftetermijnen en het amalgaam aan verplichtingen waarmee het fiscaal en financieel middenveld geconfronteerd wordt op dagelijkse basis. De nota beperkt zich hier aldus tot de aangiftetermijnen, doch wordt verwezen naar **deel 4** voor de omkadering van deze termijnen.

3.1. Overzicht van de aangiftetermijnen

3.1.1. De aangifte in de personenbelasting voor particulieren

8. Vreemd genoeg bepaalt de wet geen termijn waarbinnen de belastingplichtige zijn aangifte in de personenbelasting moet indienen. Wettelijk is enkel een minimumtermijn voorzien waarover de belastingplichtige moet beschikken om de aangifte te kunnen indienen, zijnde *één maand* vanaf de verzending van het aangifteformulier (artikel 308, §1 WIB).

Gewoonlijk hebben particulieren tijd tot 30 juni van het aanslagjaar om de aangifte op papier in te dienen. Gebruiken ze de onlineapplicatie Tax-on-web dan hebben ze tijd tot 20 juli van het aanslagjaar. Werd een voorstel van vereenvoudigde aangifte verzonden, dan moeten belastingplichtigen eventuele correcties uiterlijk op 20 juli van het aanslagjaar kenbaar maken.

Het verschil in de aangiftetermijn voor papieren of elektronische aangiftes werd al meermaals als discriminatoir beoordeeld, onder meer door de hoven van beroep te Gent en Antwerpen (Gent 26 februari 2013, *FIF* 2013/189; Antwerpen 14 februari 2017, *TFR* 2017, afl. 523, 496).

3.1.2. De aangifte in de vennootschapsbelasting voor vennootschappen

9. De termijn van indiening mag wat betreft de aangifte in de vennootschapsbelasting niet korter zijn dan één maand vanaf de datum van de goedkeuring van de jaarrekening (artikel 310, lid 1 WIB).

Om ervoor te zorgen dat men de aangiftermijn niet systematisch verlengt door de goedkeuring van de jaarrekening telkens uit te stellen, is tevens bepaald dat de aangiftermijn niet later dan zeven maanden te rekenen vanaf de datum van afsluiting van het boekjaar mag zijn (artikel 310, lid 1 WIB). De algemene regel inzake de aangiftermijn in de vennootschapsbelasting is aldus zeven maanden na de afsluitdatum van het boekjaar.

Voor de boekjaren die afgesloten werden van 31 december 2020 tot en met 28 februari 2021 verleende de fiscus echter uitstel. Het verlenen van uitstel betreft een jaarlijkse gewoonte; vroeger tot eind september, voor aanslagjaar 2021 verleende de FOD Financiën uitstel tot 28 oktober 2021. De beroepsbeoefenaars waren echter geen vragende partij voor dat uitstel; de verlenging van de termijn is eerder gestoeld op het feit dat de toepassing Biztax niet tijdig kon opengesteld worden.

3.1.3. De bijzondere aangiftermijn voor mandatarissen

10. Kiest de belastingplichtige er evenwel voor om zijn aangifte te laten indienen door een mandataris, zijnde een digitale volmachthouder die toegang krijgt tot Tax-on-web, moet de aangifte in de personenbelasting uiterlijk in oktober ingediend worden. In 2021 werd deze datum bepaald op 21 oktober, maar werd bijkomend uitstel verleend tot 8 november.

3.2. Praktische invulling van de aangifte vanuit het perspectief van de accountant

11. Zoals zo vaak zijn wensen en werkelijkheid niet aan elkaar gelijk. Hieronder worden enkele punten opgesomd die er in de praktijk voor zorgen dat de aangiften pas vanaf een bepaald tijdstip kunnen ingediend worden en niet eerder. Hiermee kan meteen de idee uit de wereld geholpen worden dat mandatarissen over nagenoeg tien maanden tijd beschikken om een aangifte in te dienen.

3.2.1. Vanaf wanneer heeft de mandataris toegang tot berekeningsprogramma's aangepast aan de gewijzigde wetgeving, en de software van financiën?

12. De internettoepassingen Tax-on-web en Biztax worden in de praktijk doorgaans pas in april en mei opengesteld. De oorzaak hiervan is te vinden in de vele wetwijzigingen die nog worden doorgevoerd tot op het einde van het inkomstenjaar, nadien in januari en februari door de FOD Financiën moeten worden verwerkt en waarna de softwareleveranciers pas aan de slag kunnen gaan om de digitale toepassingen te programmeren.

13. Daarenboven moeten niet alleen de digitale platformen van de overheid aangepast worden aan de nieuwe wetgeving. Ook alle softwarepakketten die in de praktijk door de beroepsbeoefenaars worden gebruikt moeten aangepast worden. Immers, de beroepsbeoefenaars kunnen geen prognose maken op basis van de oude softwarepakketten.

3.2.2. Vanaf wanneer beschikt de mandataris over alle noodzakelijke informatie?

14. Voor de aangifte in de personenbelasting wordt vastgesteld dat vele fiches pas op de toepassing van de administratie vermeld worden in de maand juni en in sommige gevallen nog later. Bovendien verschijnt niet alle informatie via de fiches onmiddellijk in de aangifte in Tax-on-web. Het is bijvoorbeeld een raadsel waarom enkel de sociale bijdragen op fiche worden gezet en dat niet het geval voor de VAPZ-bijdragen.

15. Voor de aangifte in de vennootschapsbelasting wordt gevraagd om enkele verplichte bijlagen toe te voegen. Wordt dat niet gedaan, dan wordt de aangifte automatisch en voor het geheel als 'onregelmatig ingediend' beschouwd.

De twee belangrijkste verplichte bijlagen zijn de jaarrekening en het verslag van de algemene vergadering. Hierdoor is het onmogelijk om de aangifte bijvoorbeeld al af te werken en in te dienen bij het afwerken van de jaarrekening. Men moet noodgedwongen wachten tot de jaarrekening werd goedgekeurd door de algemene vergadering, die vaak pas in de maand juni wordt gehouden wanneer het boekjaar het kalenderjaar volgt.

3.2.3. De technische storingen en onvolkomenheden

16. Door de hiervoor vermelde beperkingen zal de aangifte doorgaans dan ook in de maanden juli, augustus en september worden voorbereid en ingediend. Bij de maand juli moet echter al een groot vraagteken worden geplaatst, gezien in juli ook nog een deadline voor de voorafbetalingen nadert (10 juli) alsook een deadline voor de btw-aangiften (20 juli) (zie **deel 4**).

Bovendien zijn accountants en andere financiële beroepsbeoefenaars ook mensen die net als andere mensen graag in de zomermaanden van een welverdiende vakantie genieten. En zij niet alleen, want ook veel cliënten zullen dan onmogelijk bereikbaar zijn om de benodigde stukken aan te leveren voor de personenbelasting, dan wel de prognose met de accountant te overlopen.

In de praktijk zal de effectieve aangifte dan ook pas half augustus ten vroegste kunnen plaatsvinden. In september ligt het absolute stressmoment, daar de deadlines van oktober met rasse schreden naderen. Daarbij wordt bovendien telkens vergeten dat elke deadline niet enkel betrekking heeft op een uiterste datum van indiening, maar ook wordt voorafgegaan door een periode van vergaring van gegevens, voorbereiding en controle.

17. Binnen deze context moet overigens ook de pijnlijke vaststelling worden gemaakt dat het beroep van accountant en financiële beroepsbeoefenaars een knelpuntberoep geworden is. De instroom van studenten is dalende. De uitstroom, zelfs van beroepsbeoefenaars in de leeftijdscategorie van 40 tot 55 jaar, maximaal. De oorzaak daartoe hoeft niet ver gezocht te worden. De toenemende stress veroorzaakt door een steeds wisselend wettelijk kader en de niet aflatende druk voortkomende uit de talloze termijnen die gehaald dienen te worden, eisen hun tol.

De oorzaken van deze uitstroom, die zowel voor de sector als voor het bedrijfsleven een bijzonder grote uitdaging en een buitengewoon probleem vormen, zijn zowel intern als extern te situeren. Als persoon is het uiteraard bijzonder moeilijk om een heel jaar door onder niet aflatende druk te moeten functioneren. Voor de sociale omgeving van de accountant en de financiële beroepsbeoefenaars is dat vaak bijzonder moeilijk. Het mag dan ook niet verwonderen dat heel wat capabele, en met absolute meerwaarde handelende beroepsbeoefenaars er de brui aan geven.

18. Ook voor het bedrijfsleven is deze evolutie zorgbarend. Immers, elke onderneming en elke organisatie heeft er nood aan en baat bij op een adequate wijze te worden bijgestaan in hun financiële en fiscale behoeften. Daar waar het ideaalbeeld van de accountant en de financiële beroepsbeoefenaars eruit bestaat om onderneming proactiever te benaderen en als actievare adviseur te gaan handelen, wordt deze doelstelling gedwarsboomd door het wettelijk kader en de hiervoor beschreven gevolgen die dat genereert.

19. Het is, gelet op het voorgaande, dan ook niet verwonderlijk dat er in de maanden augustus en september enorme pieken worden geregistreerd in het gebruik van de openbare toepassingen voor het indienen van de aangifte.

Elk jaar opnieuw wordt het middenveld verzocht om die pieken te vermijden, en de aangiftes meer gespreid in te dienen. Maar zoals hierboven aangetoond wordt, is dat in de praktijk quasi onmogelijk. In de veronderstelling dat aan voormelde data geen wijzigingen aangebracht worden, zal het middenveld daardoor steeds blijven kampen met deze toestroom in de maanden augustus en september.

In de praktijk wordt zelfs op zaterdag en zondag gewerkt om de aangiften effectief te kunnen indienen, omdat de toestroom dan beperkter is. Wanneer in datzelfde weekend onverwachte storingen en laattijdig aangekondigde onderhoudswerken plaatsvinden, dan gaat een beroepsbeoefenaar die een heel weekend lang alsnog geen enkele aangifte heeft kunnen indienen op zondagavond met de moed in de schoenen naar huis.

Zo werd op 21 januari 2022 nog aangekondigd dat alle e-services voor onderhoud offline worden gehaald in het laatste weekend van januari 2021. Opnieuw valt aldus een cruciaal weekend voor de deadline voor indiening van de aangiften vennootschapsbelasting voor de boekjaren die afsluiten op 30 juni weg.

Het archief van de meldingen inzake de bereikbaarheid van Tax-on-web en Biztax ligt er niet om (<https://financien.belgium.be/nl/E-services/biztax/archief>). Om de haverklap laat het systeem het afweten, uitstel wordt pas op het laatste moment al dan niet verleend, en de termijn wordt dan telkens met slechts enkele kalenderdagen weer verlengd.

3.3. Het voorstel van vereenvoudigde aangifte

3.3.1. Nobel idee...

20. Het voorstel van vereenvoudigde aangifte, kortweg VVA, is een tool om – volgens de FOD Financiën – voor belastingplichtige van wie de fiscale situatie zeer stabiel is, de aangifteprocedure te vereenvoudigen.

Het middenveld erkent en steunt dit nobel idee. Het zou immers mooi zijn moest de aangifte volledig vooraf ingevuld zijn, en de inbreng van de belastingplichtige beperkt blijven tot een korte controle van de ingevulde gegevens, dan wel een aanvulling wanneer de fiscale situatie gewijzigd zou zijn. Het zou in de praktijk een grote administratieve vereenvoudiging betekenen.

3.3.2. Contraproductieve uitvoering

21. Vorig jaar heeft het fiscaal middenveld moeten vaststellen dat vele voorstellen van vereenvoudigde aangifte niet correct of onvolledig waren. Sommige kwatongen beweerden zelfs dat dit een manier was om de indieningstermijn van de aangiften in te korten, eerder dan het nobel doel te eerbiedigen en de belastingplichtige op de goede weg te helpen. Immers wordt voor mandatarissen geen uitzondering voorzien inzake de aangiftermijn zoals in de 'normale' aangifte in de personenbelasting, zodat deze voorstellen voor 20 juli gecorrigeerd moesten worden.

VOORAF INGEVULD	NIET VOORAF INGEVULD
VAK II	
Code 1028/2028: Zware handicap	Code 1004: Toeslag op de belastingvrije som in het jaar van huwelijk of wettelijke samenwoning
Code 1030: Kinderen ten laste	
Code 1034 en 1036: Kinderen ten laste in het geval van fiscaal co-ouderschap	
VAK IV	
Code 1255: Vrijstelling tussenkomst woon-werkverkeer	Code 1256/2256: Forfait voor verre verplaatsingen woon-werkverkeer
VAK VI	
	Code 1192/2192 Ontvangen onderhoudsuitkeringen
VAK VII	
	Code 1437/2437: Terugvordering van de ingehouden roerende voorheffing op dividenden
VAK VIII	
	Vak VIII code 1390/2390 en 1392: Betaalde onderhoudsuitkeringen
VAK IX	
Hypothecaire lening (code afhankelijk van het beginjaar van de lening)	
Code 1353/2353: Premies voor een individuele levensverzekering, niet gekoppeld aan een hypotheeklening	
VAK X	
Code 1394: Giften aan erkende organisaties	Code 1384: Kosten kinderopvang

22. Daarenboven wordt het voorstel enkel opgemaakt voor belastingplichtigen met een 'zeer stabiele fiscale situatie' (<https://financien.belgium.be/nl/particulieren/belastingaangifte/aangifte/voorstel-van-vereenvoudigde-aangifte>). Wat dit begrip inhoudt wordt verder amper verduidelijkt, en de enige verduidelijking die men biedt is onder voorbehoud (lees: "in dat geval zal u *waarschijnlijk* een voorstel ontvangen"). Op basis van de korte toelichting op de website van de FOD Financiën kunnen belastingplichtigen dus onmogelijk zekerheid verkrijgen over de vraag of ze al dan niet zo'n voorstel zullen ontvangen.

23. Het systeem is bovendien in het leven geroepen om belastingplichtigen die technisch minder onderlegd zijn, of voor wie toegang tot stabiel internet of een computer beperkt is. Dat de beperkte, doch meest cruciale informatie enkel op de website beschikbaar is, is dan

ook paradoxaal. Te meer omdat, wanneer het voorstel van vereenvoudigde aangifte incorrect blijkt te zijn, men alsnog de aangifte moet verbeteren via Tax-on-web.

24. Een foutief voorstel is jammer genoeg geen unicum, zo bevestigt het onderzoek van de Federale ombudsman (<https://www.federaalombudsman.be/nl/aanbevelingen-voorstel-van-vereenvoudigde-fiscale-aangifte-0>).

Het onderzoek toont aan dat jaar na jaar meer voorstellen van vereenvoudigde aangiftes verstuurd worden; in 2020 werden zo nagenoeg 4 miljoen VVA's verstuurd. Maar ook het aantal gewijzigde aangiftes neemt toe, en dat niet enkel in absolute cijfers, maar ook relatief. In 2019 werd 11,52 procent van de VVA's gewijzigd. In het verslag hekelt de Ombudsman bovendien het gebrek aan informatie omtrent het VVA en de – al dan niet – juistheid ervan.

De overheid erkent ook dat een foutloos systeem een utopie is, en dat een – zij het beperkt – gedeelte van de voorstellen onjuist zal zijn. Uit een steekproef van het ACV op de voorstellen voor aanslagjaar 2020, bleek echter 32 procent nog één of meer fouten te bevatten (<https://www.hln.be/belastingen/1-op-3-voorstellen-van-vereenvoudigde-aangifte-nog-niet-correct-voor-deze-5-fouten-van-de-fiscus-moet-je-oplettten~ab9ca83b/> en <https://www.hln.be/geld/fiscalist-ontdekt-fout-in-belastingaangifte-die-je-liefst-500-euro-kan-kosten-check-deze-twee-codes~abe36617/>). Belastingplichtigen worden echter onvoldoende geïnformeerd inzake de hoge foutenmarge binnen de verstuurde voorstellen, “*want het komt van de overheid, het zal dan wel juist zijn*”. Daarenboven raadt de fiscale administratie wel aan de aangifte zorgvuldig na te kijken, maar vermeldt daarbij onvoldoende wat de belastingplichtige dan precies moet controleren.

Is het voorstel van aangifte inderdaad foutief, dan wordt de belastingplichtige alsnog verwezen naar Tax-on-web of de uitgebreide papieren versie van de aangifte. Zo komt het systeem aardig in de buurt van de ‘normale’ aangifte via Tax-on-web, waar eveneens reeds verschillende gegevens ingevuld zijn op basis van fiches. Waaruit blijkt dan de noodzaak om een apart vehikel te creëren, dat enkel een vals gevoel van veiligheid opwekt bij belastingplichtigen?

Streeft men echte vereenvoudiging na? Dan vult de overheid best alle door haar gekende gegevens in en stelt zij alle aangiftes ter beschikking via Tax-on-web – wat eigenlijk geen aanpassing behoeft daar vereenvoudigde aangiftes nu ook al beschikbaar zijn in de tool. Vervolgens zet men in op de optimalisatie van de widgets die belastingplichtigen zouden moeten helpen met het invullen van de aangifte, alsook de verhoging van het gebruiksgemak waarin nog een lange weg af te leggen is.

4. De aangiftetermijnen te midden van de andere verplichtingen en rapporteringen – sensu lato – van de belastingplichtigen en het fiscale middenveld

4.1. Het bos en de bomen, het leven in het fiscale en financiële middenveld

25. Zoals eerder beschreven zijn er naast de aangiften personenbelasting en vennootschapsbelasting uiteraard ook nog andere taken te vervullen door de accountants en andere fiscale en financiële beroepsbeoefenaars

Als alle jaarlijks terugkerende taken even opgesomd worden, dan blijkt dat in totaal al snel een tachtigtal deadlines opgevolgd en gehaald moeten worden. Dit naast het feit dat de beroepsbeoefenaar er ook op toezien dat zijn aansprakelijkheden in het kader van de antiwitwaswetgeving of de wetgeving van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen niet in het gedrang komen. Alle cliënten moeten daarom kort opgevolgd worden op het vlak van die cijfers, zodat tijdig kan vastgesteld worden wanneer een onderneming in de problemen komt of wanneer er iemand toch iets minder netjes de regels toepast.

Meer en meer worden de beroepsbeoefenaars immers mee aansprakelijk gesteld voor de schulden, de schade die voortvloeit door het niet tijdig melden van ondernemingen in moeilijkheden of worden beroepsbeoefenaars strafrechtelijk mee aansprakelijk gesteld indien fraude of witwaspraktijken worden vastgesteld.

4.2. Overzicht van de andere recurrente en/of periodiek aangifte- en rapporteringsverplichtingen – sensu lato

26. Hierbij een niet-limitatieve lijst van aangifte- en rapporteringsverplichtingen waaraan de mandataris dient te voldoen:

- **Aangifte in de rechtspersonenbelasting:** Rechtspersonen (andere dan vennootschappen) zijn, in de regel, onderworpen aan de rechtspersonenbelasting (artikel 220 WIB). De aangifte in de rechtspersonenbelasting volgt inzake aangiftetermijnen de termijnen van de vennootschapsbelasting (artikel 310 WIB; zie *supra*);

- **Aangifte in de belasting niet-inwoners (natuurlijke personen):** Wanneer niet-rijksinwoners in België belastbare inkomsten behalen, dan zullen zij een aangifte in de belasting niet-inwoners moeten indienen. De termijnen voor indiening volgen de wettelijke bepaling zoals vermeld inzake de aangifte in de personenbelasting (artikel 308, §1 WIB). Vanaf oktober worden de aangifteformulieren verstuurd, al kan men de aangifte ook via Tax-on-web indienen zonder dat men het aangifteformulier heeft ontvangen.

Voor aanslagjaar 2021 diende de aangifte per post door de administratie te zijn ontvangen uiterlijk op 4 november 2021, en via Tax-on-web op 2 december 2021. Ook wie zijn aangifte via een mandataris indiende, moest rekening houden met laatstgenoemde termijn.

Het aangifteformulier inzake de belasting niet-inwoners werd reeds in juni 2021 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. De effectieve aangiftes werden evenwel pas opgeladen in de onlineapplicatie rond 10 september 2021. Twee maanden gingen dus voorbij tussen de publicatie en de informatisering van de aangifte. De druk op mandatarissen neemt dan ook toe gelet op de korte periode waarbinnen deze aangiftes voorbereid en ingediend moeten worden.

Daarbij komt dat ook op het vlak van de toegang tot Tax-on-web problemen opduiken. Zo kunnen veel mandatarissen pas laat namens hun cliënten de onlineapplicatie consulteren, omdat ze problemen ondervinden bij het aanmaken van een mandaat, dat hen de toegang moet verlenen. Dergelijke problemen stellen zich niet onverwacht, als men zich realiseert dat dergelijk mandaat enkel gemaakt kon worden met een Belgische elektronische identiteitskaart, of een itsme-account, wat veel niet-rijksinwoners niet hebben.

Ook de communicatie omtrent de aangiftes in de belasting niet-inwoners kan veel beter. Het merendeel van de communicatie is vandaag enkel beschikbaar in het Nederlands of het Frans. Veel niet-rijksinwoners zijn echter geen van beide talen machtig. Duits is overigens ook een landstaal. Een Engelstalige toelichting is geen overbodige luxe, het is zelfs het absolute minimum.

- **Aangifte bedrijfsvoorheffing:** Via de toepassing FinProf dient in principe binnen een termijn van 15 dagen na het verstrijken van de maand waarin de inkomsten werden betaald of toegekend, de bedrijfsvoorheffing te worden aangegeven. Een trimestriële aangifte is mogelijk indien de bedrijfsvoorheffing op de inkomsten van het vorige jaar minder dan 41.700 EUR (grensbedrag 2022) bedroeg (artikel 412, lid 1-2 WIB). Deze aangifte gebeurt via de fiche 281.20.,

- **Fiscale fiches en attesten:** Via een specifieke onlinetoepassing Belcotax-On-Web – overigens niet de eerste, en jammer genoeg niet de laatste afzonderlijke online toepassing – dienen werkgevers, anders schuldenaars van inkomsten (zoals vennootschappen, verenigingen en openbare instellingen), sociale secretariaten, accountantskantoren en dergelijke de fiches in.

Met behulp van deze toepassing kunnen zij de fiches en attesten 281.XX indienen door ze manueel in te voeren of door ze als gegevensbestand te versturen. De fiches 281.10 tot en met 281.50 mogen enkel elektronisch ingediend worden sinds het KB van 3 juni 2007. Een uitzondering hierop kan bekomen worden indien men niet over voldoende informaticamiddelen beschikt.

De indieningstermijn van de fiches hangt af van fiche tot fiche:

Fiche/attest	Indieningstermijn
Fiches 281.01	28 februari
Fiches 281.10 tot 281.30, excl. 281.25	
Fiches 281.60 tot 281.71	
Fiches 281.80 tot 281.82	
Fiches 281.86	
Fiches 281.00, 281.77 en 281.79	30 maart
Fiches 281.83 tot 281.85	
Fiches 281.87 en 281.88	
Fiches 281.48 (die opgave 325.48 vormen)	31 maart
Fiches 281.40 en 281.45	30 april
Fiches 281.50, 281.90, 281.93 en 281.99	29 juni

- **Btw-aangiften:** De btw-aangiften worden ingediend via 'Intervat'. Belastingplichtigen met een economische activiteit die hen recht op btw-af trek verleent, zijn verplicht periodieke btw-aangiften in te dienen. Het gaat om maandelijkse aangiften (artikel 53, §1, lid 1, 2° WBTW). In afwijking hiervan kan dit ook slechts om de drie maanden (artikel 18, §1, lid 2 KB nr. 1). De aangifte dient telkens ten laatste de op de twintigste dag van de maand, volgend op de periode waarop de aangifte betrekking heeft, te worden ingediend.

Ook dient er door iedere btw-plichtige een opgave gemaakt te worden van alle handelingen die de onderneming met voor de btw geïdentificeerde klanten in andere landen van de EU heeft verricht. Indien er wordt gewerkt met maandelijkse aangiften dan dient er ook maandelijks een intracommunautaire opgave te worden ingediend. Bij kwartaalaangiften mag er ook een intracommunautaire opgave worden ingediend samen met die aangifte. Indien het totaalbedrag van de vrijgestelde intracommunautaire leveringen van goederen en verkopen in het kader van driehoeksverkeer in het huidige kwartaal of in minstens één van de vier vorige kwartalen de drempel van

50.000 EUR overschreed dan dient er toch een maandelijkse intracommunautaire opgave te worden ingediend en dit voor een periode van 12 maanden.

Tevens dient de onderneming die btw-plichtig is een klantenlijsting op te stellen waarbij alle Belgische btw-nummers van de klanten van de onderneming worden opgelijst waaraan de onderneming goederen heeft geleverd of diensten heeft verstrekt voor een totaalbedrag van meer dan 250 EUR. Deze lijst dient niet te worden opgesteld indien het gaat over ondernemingen die handelingen verrichten die vrijgesteld zijn op basis van artikel 44 WBTW.

- **Voorafbetalingen:** Het verrichten van voorafbetalingen is niet wettelijk verplicht, al geldt er wel een sanctie voor vennootschappen die onvoldoende voorafbetalingen doen (artikel 157 e.v. WIB). De sanctionering houdt een vermeerdering van de verschuldigde belasting in die 2,25 maal de basisrentevoet zoals gehanteerd door de Europese Centrale Bank (niet langer dan 1 procent) bedraagt (artikel 161 WIB). De voorafbetalingen dienen uiterlijk te gebeuren per kwartaal, voor aanslagjaar 2023 is dit op 11 april, 11 juli, 10 oktober en 20 december 2022.

De onderneming kan de betaalde voorafbetalingen eerder benutten door ze geheel of gedeeltelijk vervroegd te laten terugbetalen, geheel of gedeeltelijk over te dragen en als voorschot te gebruiken voor de voorafbetalingen voor het volgende aanslagjaar of ze geheel of gedeeltelijk laten aanwenden om er een andere (fiscale) schuld mee te betalen.

De aanvraag tot herbestemming van de voorafbetalingen dient te gebeuren ten laatste op de laatste dag van de derde maand volgend op het belastbaar tijdperk. De voorafbetalingen mogen tevens nog niet verrekend zijn met de inkomstenbelasting verschuldigd door de belastingplichtige.

Indien de belastingplichtige een eenmanszaak betreft, belast in de personenbelasting, dan valt het belastbaar tijdperk samen met het kalenderjaar en zal de uiterlijke datum voor de aanvraag tot herbestemming aldus 31 maart van het aanslagjaar zijn. Voor vennootschappen waarvan het boekjaar gelijkloopt met het kalenderjaar is dit tevens het geval. Bij een gebroken boekjaar wordt van de van drie maanden aan op het tijdstip van het afsluiten van het boekjaar.

- **Voordelen alle aard:** De werkgever vermeldt de voordelen alle aard die werknemers ontvangen op de jaarlijkse loonfiche 281.10. Voor bedrijfsleiders worden deze voordelen opgenomen op de loonfiche 281.20. De werknemer neemt deze bedragen dan over in zijn aangifte onder de code 250; de bedrijfsleider doet hetzelfde maar onder de code 400.

- **UBO-register:** Het UBO-register houdt alle uiteindelijke begunstigen van vennootschappen of andere juridische entiteiten bij. Sinds de omzetting van de Europese Antiwitwasrichtlijn middels de wet van 18 september 2017, zijn vennootschappen, vzw's en stichtingen verplicht om toereikende, accurate en actuele info over hun *'Ultimate Beneficial Owners'* in te winnen, bij te houden, en te registreren op het daartoe voorziene platform (zie *infra*). Bovendien moeten zij de informatie op het platform regelmatig updaten (termijn van één maand), of de juistheid van de verstrekte informatie bevestigen (jaarlijks).
- **Taks op de vzw's:** Jaarlijks worden vzw's en private stichtingen onderworpen aan een taks op hun eigendommen. De jaarlijkse taks wordt berekend op het geheel van de bezittingen die een vzw in eigendom heeft, dit zijn zowel lichamelijke als onlichamelijke goederen, met uitsluiting van bijvoorbeeld onroerende goederen die in het buitenland gelegen zijn. Het betreft evenwel enkel vzw's met een vermogen dat groter is dan 25.000 EUR. Het is een jaarlijkse taks waarvoor uiterlijk op 31 maart een aangifte moet worden voor ingediend. Deze aangifte dient te gebeuren op het kantoor Rechtszekerheid, bevoegd voor het ambtsgebied van de maatschappelijke zetel van de vzw. Het huidige tarief bedraagt 0,17 procent op het aangegeven bedrag (artikel 147 e.v. VLW.Succ.).

4.3. Overzicht van de onregelmatige en occasionele aangifte en rapporteringsverplichtingen

27. Naast de jaarlijks wederkerende aangiftes en verplichtingen – die nog op een of andere manier te standaardiseren zijn – wordt de mandataris bijkomend ook doorheen het jaar geconfronteerd met occasionele, onregelmatige verplichtingen.

4.3.1. Aangiftes

- **Witwasverplichtingen:** De antiwitwaswetgeving legt verschillende verplichtingen op aan tussenpersonen. Het gaat onder meer over accountants en financiële en fiscale tussenpersonen wanneer ze hun cliënt bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van verrichtingen in verband met de aan- en verkoop van een onroerend goed of bedrijven, beheren van geld, waardepapieren of andere activa, openen van een rekening bij een bank, et cetera.

Tussenpersonen dienen ingevolge de antiwitwaswetgeving procedure te voorzien binnen de onderneming om cliënten te identificeren, hun identiteit te controleren en een bijzondere waakzaamheid in acht te nemen voor of na het afsluiten van een overeenkomst. Daarnaast zijn zij verplicht actief samen te werken met de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI).

Indien de tussenpersoon een vermoeden heeft of weet dat een cliënt verrichtingen stelt of wil stellen die verband houden met het witwassen van geld of het financieren van terrorisme dan dient de tussenpersoon dit te melden aan de CFI. De identificatie en de identiteitsverificatie van cliënten dient te gebeuren alvorens men de zakelijke relatie aangaat of occasionele verrichtingen uitvoert. Bij vermoedens of redelijke gronden dienen de tussenpersonen dit meteen te melden bij het CFI.

De documenten die dienen tot identificatie van de cliënt dienen tien jaar na het beëindigen van de cliëntenrelatie op papier of elektronisch bijgehouden te worden, evenals een kopie van de uitgevoerde verrichtingen en het geschreven verslag met daarin de eventuele atypische verrichtingen en de vermoedens.

Accountantskantoren dienen daarenboven jaarlijks een omstandig activiteitenverslag op te maken. In dat verslag geven zij aan welke maatregelen het kantoor in het afgelopen jaar genomen heeft inzake witwasverplichtingen, en wat het kantoor het komende jaar zal ondernemen.

Medewerkers van kantoren dienen daarenboven ook geïnformeerd te worden over de antiwitwasmaatregelen – en procedures, en dienen daartoe de nodige opleidingen te volgen. Het ITAA (in uitvoering van de ter zake geldende wettelijke bepalingen) verwacht dan ook van de kantoren dat zij de nodige opleidingen organiseren en hierover omstandig rapporteren.

- **DAC6:** Ingevolge de Richtlijn van de Europese Raad, omgezet door de wet van 20 december 2019 wordt voorzien in een automatische uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot mogelijke agressieve fiscale grensoverschrijdende planningsconstructies. Intermediairs zijn ertoe verplicht grensoverschrijdende fiscale constructies te melden bij de FOD Financiën. In bepaalde gevallen verschuift deze meldingsplicht richting de belastingplichtigen zelf.

Opdat de FOD Financiën tijdig in actie kan komen wanneer ze dit nodig acht, hanteert de wet strikte tijdslimieten. Intermediairs dienen binnen de 30 kalenderdagen vanaf de dag nadat de constructie voor implementatie beschikbaar is gesteld, de dag nadat de constructie gereed is voor implementatie, of op het tijdstip dat de eerste stap in de implementatie van de constructie is gezet. Dezelfde termijn geldt indien de meldingsplicht werd doorgeschoven naar de belastingplichtige. Intermediairs die behoren tot categorie 2, zijnde dienstverleners, zijn verplicht binnen de 30 kalenderdagen te melden te rekenen van de dag nadat zij hulp, bijstand of advies hebben verstrekt.

4.3.2. Rapporteringen

28. Naast voormelde aangiftes, zijn mandatarissen ook onderworpen aan verschillende rapporteringsverplichtingen. Omdat deze nota zich voornamelijk toespitst op de aangiftetermijnen, worden deze verplichtingen slechts kort overlopen. Belangrijk is echter te vermelden dat het gaat om taken van een significante omvang voor de mandataris, die een aanzienlijke werklast met zich meebrengen. Het merendeel van deze taken zijn bovendien zeer specifiek per cliënt en aldus moeilijker te automatiseren.

In bepaalde gevallen draagt de mandataris bovendien een grote verantwoordelijkheid. Zo zal hij, door de ondertekening van het financieel plan bij de oprichting van een vennootschap, mee gehouden zijn wanneer de vennootschap kort na de oprichting in financiële problemen terechtkomt. De mandataris kan zich aldus niet veroorloven lichtzinnig om te springen met deze verplichtingen, ook al betreffen het geen strike aangiftetermijnen.

- De verplichtingen en rapporteringen die voortvloeien uit het wetboek van vennootschappen en verenigingen, waarbij gedacht kan worden aan de alarmbelprocedure en de meldingen aan de ondernemingsrechtbank indien de continuïteit in het gedrang komt;
- De ondernemingen en kmo's die moeten begeleid worden met cijfers en adviezen, waarbij zij op constante basis rapporteringen verwachten van hun accountant;
- Begeleiding bij oprichting van nieuwe vennootschappen zoals het opstellen of het begeleiden bij het opstellen van het financiële plan;
- Het begeleiden van ondernemers en vennootschappen bij investeringsbeslissingen, kredietaanvragen, beleidsbeslissingen, *et cetera*.

4.3.3. Overheidsbevragingen en belastingcontroles

29. Tot slot wordt de mandataris doorheen het jaar niet met rust gelaten door de overheid. Controles naar de fiscale situatie van hun cliënten, worden steeds vaker onmiddellijk gevoerd bij de accountant zelf. En indien de overheid de mandataris niet zelf aanschrijft, komt cliënt alsnog met de toegekomen brief aankloppen bij de mandataris.

In het tweede geval dient bovendien rekening te worden gehouden met het feit dat onderstaande termijnen steeds een aanvang nemen op de derde werkdag volgend op de verzending van desbetreffende brief. Enkel in een ideale wereld verkrijgt de mandataris dergelijke brief steeds onmiddellijk via de toepassingen van de overheid.

In de praktijk worden deze termijnen bovendien zelden gerespecteerd. Vaak zal de FOD Financiën een kortere termijn hanteren, en verzoeken de gevraagde informatie sneller te bezorgen.

- **Vraag om inlichtingen** – De FOD Financiën kan schriftelijk of mondeling (maar doorgaans schriftelijk) contact opnemen met de belastingplichtige, en enkele bijkomende vragen stellen ingevolge – al dan niet specifieke delen van – de aangifte (artikel 316 WIB). De belastingplichtige beschikt in dat geval over een termijn van een maand, te rekenen van de derde werkdag volgend op de verzending van de aanvraag, om te antwoorden op de vragen. Antwoordt hij niet, dan riskeert hij een aanslag van ambtswege en een eventuele administratieve boete. Ook van derden mag de FOD Financiën de nodige inlichtingen vorderen binnen de door haar bepaalde termijn (artikel 322, §1, lid 1 en 323 WIB).
- **Bericht van wijziging** – Na indiening van de aangifte kan de FOD Financiën van mening zijn dat de inkomsten en/of andere elementen van de aangifte gewijzigd moeten worden. Hiervan zal de FOD Financiën de belastingplichtige in kennis stellen middels een aangetekende brief waarin ze ook de redenen vermeldt die de wijziging rechtvaardigen. De belastingplichtige dient dan binnen de maand te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op de verzending van het bericht zijn schriftelijke opmerkingen hierover te formuleren en terug te zenden naar de FOD Financiën (artikel 346 WIB).
- **Kennisgeving van aanslag van ambtswege** – Indien de belastingplichtige heeft nagelaten een aangifte te doen binnen de voorzien termijnen, de opgevraagde inlichtingen te verstrekken, en dergelijke meer, dan kan de FOD Financiën overgaan tot een aanslag van ambtswege. Ze stelt de belastingplichtigen in kennis van de redenen waarom ze van die procedure gebruikmaakt, het bedrag van de inkomsten, de gegevens die ze hiertoe aanwendt en de wijze waarop de inkomsten en gegevens zijn vastgesteld. Opnieuw beschikt de belastingplichtige over één maand de tijd om te antwoorden op de door de FOD Financiën aangehaalde argumentatie (artikel 351 WIB 1992).

5. Tussentijdse conclusie

5.1. De verantwoordelijkheid van de overheid

30. Het moet duidelijk zijn dat het de aangiftetermijnen op zich geen onoverkomelijk probleem vormen. Ook het middenveld is van goede wil om deze termijnen nauwgezet op te volgen. Het is echter de tussenkomst van de overheid zelf die de meeste problemen veroorzaakt, en de zaken steeds drastisch bemoeilijkt.

Zo vormt de veelheid aan overheidsapplicaties een alsmaar groter wordend probleem. Voor elke bijkomende verplichting – wat op zich al hoogst onaangenaam is – wordt een bijhorende applicatie ontwikkeld. En dan wordt nog uitgegaan van het feit dat (1) de digitale infrastructuur überhaupt ontwikkeld wordt, en (2) zij tijdig beschikbaar is voor de belastingplichtige of zijn mandataris. Het is daarbij niet uitzonderlijk dat het wetgevend kader reeds van toepassing is, maar de ondersteunende dienst nog niet ter beschikking werd gesteld voor gebruik.

Worden deze applicaties ontwikkeld, dan laten zij vaak te wensen over in gebruiksvriendelijkheid. Elke toepassing heeft daarenboven een andere *look and feel*, zodat de belastingplichtige en/of diens mandataris bij elke bijkomende toepassing opnieuw de gebruiksaanwijzing dient aan te spreken. Van centralisatie van deze digitale toepassingen is amper sprake. Via MyMinfin kan de burger dan wel verschillende toepassingen bereiken, de eigenlijke toepassing werkt nog steeds afgesplitst van het algemene platform. Het merendeel van deze toepassingen wordt daarenboven nog te weinig geoptimaliseerd.

31. Daarbij komt dat de overheid al te vaak op de sector rekent om ad hoc problemen op te lossen. Zo moesten accountants niet alleen ervoor zorgen dat de boekhouding van cliënten een globale pandemie overleefde, vervolgens werden ze om de oren geslagen met consumptiecheques en coronasubsidiëring. Hoe die nieuw ontwikkelde voordelen en vergoedingen boekhoudkundig behandeld moesten worden, dat waren – in de ogen van de overheid – zorgen voor later. Maar de accountant wordt wel te midden van de pandemie met deze problemen geconfronteerd. En nu de cadeaus zijn uitgedeeld wordt het middenveld andermaal op de rooster gelegd; de controles op de verleende subsidies gingen van start.

Het fiscaal middenveld was bovendien nog maar net bekomen van de eerdere strijd inzake de UBO-verplichtingen. En ook inzake het aanduiden van de *'Ultimate Beneficial Owners'* klonk hetzelfde liedje. De overheid scheidt de nieuwe wetgeving, maar voor de praktische uitvoering is het wachten op het fiscaal middenveld om de pijnpunten aan te duiden. Daarbij moet niet vergeten worden dat de problemen die daarbij

aangekaart worden, niet voortkomen uit “testcases”, maar uit echte dossiers, met echte cliënten, die met echte boetes gesanctioneerd worden als zij – of hun accountant – de opgelegde verplichtingen niet nakomen.

5.2. Privatisering van de rechtshandhaving wordt bij het middenveld gelegd

32. Zoals blijkt uit het voorgaande betreft de overheid het fiscale en financiële middenveld hoe langer hoe meer in haar betrachting om ‘fiscale fraude’ en administratieve nalatigheden op te sporen. Want wie staat er dichterbij de onderneming dan de accountant die “dagelijks” de boeken kan bestuderen?

Het middenveld wordt daardoor gebruikt door de overheid als ambtenaar *on the field*. Onder het motto “*if you see something, say something*”, dwingt de overheid het middenveld over alles en iedereen rechtstreeks te rapporteren.

33. De overheid vergeet hierbij evenwel enkele fundamentele principes. Zo fungeert het middenveld als raadgever, klankbord en vertrouwenspersoon voor alles wat betrekking heeft op het fiscale en financiële vlak. Enkel wanneer de particulier of ondernemer het gevoel heeft dat naar hem geluisterd wordt, met hem nagedacht wordt over oplossingen voor problemen en opportuniteiten, kan hij met een gerust hart zijn administratie onderbrengen bij een beroepsbeoefenaar.

Wordt deze vertrouwensband op eender welke wijze beschadigd, dan is dat vaak onherstelbaar. In vele gevallen strekt het wantrouwen zich dan ook uit naar de sector. Cruciaal is dus dat de band tussen cliënt en mandataris gekoesterd en beschermd wordt. Enkel dat vertrouwen kan zorgen voor een vlotte samenwerking, én een correct en tijdig ingediende aangifte.

34. De overheid verstoort deze vertrouwensband. Hoe kan een ondernemer of particulier zijn ongebreideld vertrouwen nog schenken aan de accountant, als hij weet dat diezelfde accountant over een directe lijn beschikt naar de overheid, met de verplichting om bij de minste twijfel de hele interne keuken te openbaren?

35. Bovendien kan één mantra niet voldoende worden herhaald: “Niet iedereen is een fraudeur”. Zo volgt niet uit het feit dat een belastingplichtige drie dagen te laat een aangifte indient, dat hij dat doet met oogmerk om de overheid te schaden. De overheid zal deze stelling bovendien niet formeel betwisten. Wel zal zij de belastingplichtige een straf opleggen, die een fiscaal fraudeur waardig is (zie **deel 6**).

5.3. Geen toetsing op overheidsefficiëntie

36. Een historische benadering van de verhouding tussen de burger en de overheid leert dat deze verhouding over een periode van verschillende eeuwen een drastische verandering heeft gekend. Waar er vroeger werd uitgegaan van de burger die in staat werd gesteld te kunnen overleven dankzij de overheid, moet men nu erkennen dat de burger en zijn activiteiten op een *level playing field* komen met de overheid. Dit verklaart waarom enige aansporing tot overheidsefficiëntie in de Grondwet ontbreekt; de toenmalige grondwetgever had hier simpelweg geen oog voor.

37. Vandaag legt de overheid steeds meer beslag op de burger, en wordt op elke burger een grote administratieve last gelegd. Logischerwijze zou dit gepaard moeten gaan met een verplichting op overheidsefficiëntie, die idealiter in de Grondwet is ingeschreven. Onder het motto "*practice what you preach*" zou een overheid die van de burger administratieve perfectie vereist een voorbeeldrol moeten opnemen.

38. Dat een overheid maatregelen moet opleggen wordt niet ontkend, echter dient de implementatie van deze maatregelen met zo weinig mogelijk extra drempels en belemmeringen voor de burger gepaard te gaan. De realiteit staat echter in schril contrast met deze logische redenering, en efficiëntie blijft uit.

Een typevoorbeeld van zo'n inefficiënte maatregel is de rijktaks die zou worden ingevoerd door de regering Di Rupo. IT-diensten van banken moesten een jaar lang programmeren aan de juiste software om deze taks te kunnen verwerken, daaropvolgend hebben zij deze maatregel echter nooit in werking zien treden en mochten de peperdure ontwikkelingen linea recta naar de prullenmand.

39. Een ander schrijnend voorbeeld is de problematiek rond de verzoeken tot collectief uitstel van de aangiftetermijn in de personenbelasting door mandatarissen. Artikel 311 WIB laat de overheid toe een collectieve afwijking op de aangiftetermijn toe te staan. Ingevolge de circulaire van 25 april 2013, stelt de FOD Financiën echter geen collectief uitstel op kantoonniveau meer te willen toekennen. Enkel verzoeken tot individueel uitstel, of cliënt per cliënt, zouden nog mogelijk zijn, en dit enkel in geval van ernstige redenen of overmacht.

Voor elke cliënt zo'n individueel uitstel aanvragen is evenwel een enorme verhoging van de werklust voor mandatarissen, die tegelijk met dergelijk verzoek tot collectief uitstel kunnen benadrukken dat de werkdruk om de termijnen te halen te hoog is, waardoor een collectief uitstel juist noodzakelijk is. De circulaire is bovendien in strijd met de fiscale wet, aangezien artikel 311 WIB collectief uitstel niet expliciet toestaat, maar evenmin verhindert. De wetgever treedt niet op door de mogelijkheid

te verankeren artikel 311 WIB, dan wel specifiek uit te sluiten. De FOD Financiën neemt middels voormelde circulaire de rol van de wetgever over.

40. In het Belgisch rechtsverkeer bestaat geen enkel krachtdadig middel voor de burger om dergelijk inefficiënt overheidshandelen te counteren. De burger zou evenwel over de mogelijkheid moeten beschikken om inefficiënte maatregelen te laten omvormen tot maatregelen met hetzelfde effect, zij het minder schadelijk.

Het Grondwettelijk Hof biedt hier zeker geen soelaas. Het Hof spreekt zich namelijk enkel uit over de verenigbaarheid van de wet met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. Ze kan dus enkel een wet vernietigen of buiten toepassing laten indien de overheid de ene burger onrechtmatig bevoordeelt ten opzichte van andere burgers. Het overheidshandelen zuiveren van inefficiënte maatregelen, die een nadelig effect hebben op alle burgers, kan het Grondwettelijk Hof niet. Dit is op z'n zachtst uitgedrukt een spijtige zaak.

5.4. Tussentijdse conclusies en aanbevelingen

41. Creëer een grondrecht op overheidsefficiëntie. Laat burgers de pijnpunten benoemen en grijp ook in wanneer ze die aanklaagt. Creëer een eenvoudig rechtsmiddel voor de belastingplichtige en het middenveld om zich tegen inefficiënte te verzetten.

42. Respecteer de wet. De scheiding der machten heeft de wetgever gemachtigd wetten in te voeren. Pas die dan ook op een correcte manier toe, maar wees er als overheid ook bewust van dat toleranties niet enkel voor de overheid bestaan, maar dat ook belastingplichtigen en mandatarissen enkel naar best vermogen de wet trachten te volgen.

43. Een verbod aan de overheid om vervaltermijnen op te leggen of te laten verstrijken in de laatste drie weken van een belangrijke aangifteperiode (personenbelasting en vennootschapsbelasting) kan de sector de nodige ademruimte bieden.

6. Het repressief kader

6.1. Hakbijl-sanctionering

44. De overheid treedt in de regel repressief op wanneer belastingplichtigen nalaten hun aangifte laattijdig, onvolledig of incorrect indienen. Vanuit een pragmatisch perspectief is dit geheel logisch; belastingplichtige die (herhaaldelijk) de regels overtreden, dienen bestraft te worden. Het is zoals door het rood fietsen; een eerste keer kan een waarschuwing volstaan, maar voor recidivisten die met hun gedrag ook andere weggebruiker (lees: andere belastingplichtigen) in gevaar brengen, past een proportionele bestraffing.

45. Wat het fiscaal middenveld vandaag vaststelt, overtreft echter dit ideaal van pragmatisch bestraffen, en wel op verschillende manieren.

Zo wordt een belastingplichtige die slechts enkele dagen te laat zijn aangifte indient, onmiddellijk bestraft met een aanslag van ambtswege, compleet met belastingverhoging van tien procent. Mocht de administratie daarbij digitale toepassingen gebruiken die gedurende de gehele aangifteperiode vlot beschikbaar zijn voor belastingplichtigen, dan is deze reactie begrijpelijk. Het omgekeerde is echter waar.

Voor rechtspersonen gaat het nog een stap verder. Een onderneming dient tien dagen te laat haar aangifte in de vennootschapsbelasting in. De administratie vestigt vervolgens de aanslag conform de door de vennootschap ingediende aangifte, maar maakt gebruik van de verliesaftrekbeperking. Deze maatregel houdt in dat in de aanslag in de vennootschapsbelasting geen rekening zal worden gehouden zowel met verliezen van het boekjaar, als overgedragen verliezen. Resultaat: de vennootschap moet 100.000 euro belastingen betalen, terwijl zij beschikt over 400.000 euro aan overgedragen verliezen. En dat allemaal niet omdat ze miljoenenfraude pleegde, maar omdat ze tien dagen na het verstrijken van de aangiftetermijn haar geheel correcte aangifte in de vennootschapsbelasting indiende.

46. De appreciatiemarge is geheel verdwenen. De proportionaliteit is ver zoek. Daarenboven blijft de FOD Financiën bij hoog en bij laag beweren dat een administratieve boete geen sanctie is, maar een aanmoediging om het in de toekomst beter te doen'. In dat geval staat het strafwetboek ook vol motiverende aanmoedigingen.

6.2. Schril contrast met de onbestaande sancties in het geval de overheid de fiscale wetten miskent

47. Belastingplichtigen worden steeds vaker bestempeld als fraudeur door de administratie, waarbij zij het niet nalaat stevige boetes op te leggen. Een belastingplichtige die driemaal te weinig betaalt is een fraudeur, maar omgekeerd is een administratie die driemaal te veel belasting heft dat niet. Het blijft een zorgvuldig handelende overheid, die op geen enkele wijze gesanctioneerd wordt.

Een overheid kan nochtans ook schade aanrichten bij zijn burgers door foutief te taxeren of door onoordeelkundig verplichtingen op te leggen, waardoor de burgers zich moeten organiseren of verweren waarmee vaak hoge kosten gepaard gaan.

Nog belangrijker is de schade aan het maatschappelijk bestel en het economisch weefsel die een foutieve taxatie of onoordeelkundige verplichtingen teweegbrengt. Ondernemers die geconfronteerd worden met een onterechte belastingheffing en deze betwisten verliezen dan ook vaak een groot deel van hun ondernemingszin. Tevens moet zo'n onvoorziene belastingschuld ook worden gerapporteerd. Bankiers, aandeelhouders, leveranciers, concurrenten; allen kunnen zij kennisnemen van deze onvoorziene belastingschuld door de boekhoudwetgeving die haast voorziet in een publieke rapportering, terwijl de ondernemer geen enkele schuld treft.

48. De belastingadministratie beschikt over een aantal privileges; maakt de belastingadministratie een procedurefout – of meerdere fouten – in de taxatiefase, dan beschikt zij over de mogelijkheid om deze fout recht te zetten. Onmiddellijk, dan wel later in de procedure. Of ze begint gewoon helemaal opnieuw met de taxatie. En komt ze voor een rechter die in het voordeel van de belastingplichtige oordeelt, dan kan ze misschien nog een elfendertigste maal proberen.

Een fout ten nadele van de belastingplichtige kan door de rechter zelfs niet gesanctioneerd worden, aangezien de geleden schade door de belastingplichtige toch niet verhaald kan worden. Ook de forfaitaire rechtsplegingsvergoeding biedt geen soelaas, en geldt slechts als een pleister op een houten been.

Een tweede kans voor de belastingplichtige is daarentegen onbestaande. Kleine vergissing gemaakt in de aangifte? Trap niet in de val van de administratie die u telefonisch of per e-mail bevestigt dat een uw telefoontje of mail voldoende was voor de verbetering van de aangifte. Steeds zal u de geijkte procedures moeten volgen om deze vergissing recht te zetten. Is de ambtenaar in de administratieve fase niet overtuigd dat het een vergissing betreft? Dan ziet u elkaar weer voor de rechtbank.

7. Thematische uitdieping van de deelproblematieken

7.1. Digitalisering is een uitdaging. Alle inefficiënties en kinderziekten in systemen moeten worden opgevangen door het fiscale middenveld

7.1.1. Globaal

49. Doordat de overheidstoepassingen vaak niet werken of vastlopen, doorgaans door de grote toeloop van gebruikers, moet het fiscale middenveld vaak weekends en avonden kloppen. Vaak zijn dat net de tijdstippen waarop de overheid in onderhoud van de toepassing voorziet, wat opnieuw leidt tot frustratie.

Maar het zijn niet alleen de fiscale toepassingen die tot wrevel leiden. Accountants hebben geen toegang tot andere tools die voor hen zeer nuttig zouden kunnen zijn en waarop andere spelers op de markt wel toegang hebben. Moesten deze toepassingen ook voor de accountants beschikbaar worden, kan er in de loop van een jaar veel tijd bespaard worden die dan extra aan de fiscale aangiften kan besteed worden.

7.1.2. Concrete voorbeelden

7.1.2.1. Aangiften verrichten voor buitenlandse (in het bijzonder niet EU-) ingezetenen

50. Aangiftes kan men enkel indienen in het geval men beschikt over een digitale volmacht van de belastingplichtige. Op zich logisch, ware het niet dat dergelijke volmacht enkel met een Belgische identiteitskaart ondertekend kan worden. Vennootschappen met buitenlandse bestuurders of nietrijksinwoners die om één of andere reden in België een aangifte moeten indienen, moeten bijgevolg een zeer complexe procedure doorlopen om aan een mandataris volmacht te kunnen geven. Deze procedure zou dus sterk vereenvoudigd moeten worden. Niet in het minst omdat nét die buitenlandse belastingplichtigen een volmacht moeten kunnen geven aan de Belgische mandataris, om in België de aangifte te kunnen indienen.

7.1.2.2. Geen toegang tot e-deposit – digitale benoeming van bestuurders of zetelwijzigingen

51. Accountants hebben geen toegang tot de toepassing “e-deposit”, waarmee publicaties in het Belgisch Staatsblad op digitale wijze zouden kunnen verlopen. Hierbij gaat het voornamelijk om publicaties die niet via de notaris moeten gebeuren, zoals adreswijzigingen, benoemingen en ontslagen van bestuurders. Enkel voor de publicatie van de oprichting

van een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap heeft de accountant wel toegang tot e-deposit.

Vandaag dient elk van voormelde publicaties op papier te gebeuren, en dit met toepassing van een onlogische procedure inzake ondertekening, én waarbij documenten voor de rechtbank nog met de pen ondertekend moeten worden. De rechtbank aanvaardt immers het digitale ondertekeningcertificaat van de elektronische identiteitskaart nog steeds niet.

De modernisering van de publicaties in het Belgisch Staatsblad zou heel wat leed bij het middenveld oplossen, maar ook de werklast op de griffies verminderen. Om nog maar te zwijgen over de kostenbesparing op departement Justitie.

7.2. Decentralisatie van bevoegdheden van de overheid naar het fiscale middenveld

7.2.1. Historisch kader

52. De verplichtingen in hoofde van de mandataris zijn jaar na jaar verzwaaard. In het licht van de verhoogde graad in opsporing van fraude en witwaspraktijken, kent de decentralisatie van de overheidsbevoegdheden een enorme vlucht (zie **deel 5**).

7.2.2. Antiwitwaswetgeving

53. In het kader van de antiwitwaswetgeving, een wetgeving die bij de beroepsbeoefenaars meer en meer voor een bewustwording zorgt, maar waarvan de opvolging iets meer moeite vergt, zijn er ook aansprakelijkheden voorzien voor de beroepsbeoefenaar indien zij fraude of witwaspraktijken hadden moeten vaststellen en dat niet hebben gedaan. Bijkomend moeten ze deze fraude of witwaspraktijken desgevallend aan de CFE melden. De kat komt op de koord bij de uitdrukking vaststellen of hadden moeten vaststellen, met andere woorden wie kan beoordelen wanneer iets had moeten vastgesteld worden.

7.2.3. Insolventiewetgeving – GREO (vroeger WCO)

54. Waar ondernemingen in moeilijkheden vroeger door de depistage-commissie opgespoord werden, en uitgenodigd werden in de rechtbank om zich te verantwoorden voor de situatie, moeten de beroepsbeoefenaars hun cliënten nu waarschuwen wanneer het voortbestaan van de onderneming in het gedrang komt. Op zich evident, maar in de Wet Continuïteit Ondernemingen – thans 'Gerechtelijke reorganisatie' of kortweg GREO – werd een aansprakelijkheid ingevoerd die de beroepsbeoefenaar mee aansprakelijk stelt voor de schulden van de onderneming in moei-

lijkheden indien zij niet aantoonbaar hun cliënt hebben ingelicht en begeleid. De beroepsbeoefenaars worden tevens aangeraden de rechtbanken in te lichten van de precare situatie van een cliënt.

7.3. UBO

55. De UBO's of '*Ultimate Beneficial Owners*', zijn de natuurlijke personen die de uiteindelijke begunstigen van een vennootschap zijn. Zij moeten reeds sinds enkele jaren in kaart worden gebracht ingevolge de antiwitwaswetgeving. Sinds kort moeten zij eveneens aangegeven worden in het UBO-register, alweer een online toepassing van de overheid.

In eerste instantie moesten enkel de UBO's vermeld worden zonder meer; de bijlageverplichting werd door toedoen van ons beroepsinstituut immers uit de eerste versie geschrapt. Er werd tevens de verplichting opgelegd om elke wijziging binnen de maand aan te brengen in het UBO-register. Later werd toch een vorm van bijlageverplichting opgelegd, behalve wanneer de situatie uit andere openbare documenten zou kunnen afgeleid worden (zoals het Belgisch Staatsblad). Indien dat niet meer mogelijk is, moeten bij de aangifte de nodige bijlagen gevoegd worden.

56. Wijzigingen van de gegevens opgenomen in het UBO-register moeten een termijn van één maand aangebracht worden. Daarenboven moeten de bestaande gegevens jaarlijks bevestigd worden, ook indien er zich de facto geen wijzigingen hebben voorgedaan. Als evenwel alle wijzigingen binnen een termijn van een maand moeten aangebracht worden in het UBO-register, waarom moet er dan nog een jaarlijkse herbevestiging gebeuren? Dit is uiteraard een overbodige administratieve verplichting en zorgt opnieuw voor frustratie, en legt wederom een extra deadline op met sancties indien deze niet wordt nagekomen.

7.4. Corona-wetgeving

57. Tijdens de periodes van lockdown hebben de accountantskantoren op volle toeren en van thuis uit, alle premies (met vaak zeer complexe voorwaarden) moeten aanvragen voor hun cliënten. Nu worden ze voor het derde jaar op rij verplicht om voornamelijk van thuis te werken, wat in vele gevallen toch een achterstand oplevert. Nooit is daarvoor enige financiële compensatie voor voorzien, noch gevraagd, maar accountants hebben er wel voor gezorgd dat alles administratief is blijven draaien.

Bijkomend is er een verhoogd risico voor de aansprakelijkheden van de accountants als het minder goed gaat met hun cliënten. Er is wel een moratorium gezet op de faillissementen, maar niet op de aansprakelijkheden, zoals de alarmbelprocedure en aansprakelijkheden volgens de insolventiewetgeving.

7.5. Wetboek Vennootschappen en Verenigingen

58. De wijziging van het wetboek is op zich een goede zaak; de wetgeving werd gemoderniseerd. De oude vennootschapswetgeving was immers dringend aan een opfrisbeurt toe. Deze opfrisbeurt kwam echter wel boven op een aantal andere grondige wijzigingen, zoals het fel besproken zomerakkoord. Daardoor veranderden op één jaar tijd heel wat fiscale verplichtingen. In de wandelgangen wordt gefluisterd dat er ook nog aan een grondige hervorming van de personenbelasting wordt gedacht alsook aan een hervorming van de btw-wetgeving.

Deze wijzigingen moeten echter wel door de kantoren en hun medewerkers verwerkt kunnen worden. Dit vergt vele studie-uren en kantoorvergaderingen. Het wordt in de praktijk heel moeilijk om nog foutloos en kwalitatief een aangifte in te vullen. De beroepsbeoefenaars zijn er over het algemeen met vlag en wimpel in geslaagd dit te verwerken, maar het spreekt voor zich dat er nu een enorme nood aan stabiliteit en administratieve vereenvoudiging is.

8. Diepere analyse van de fiscale wet, zoektocht naar de wortels van de problematiek

8.1. De genese van de fiscale wet

59. De wortels van de gekende problemen liggen in de timing betreffende fiscale wetgeving; fiscale wetten moeten vroeger worden gestemd. Doordat ze vaak pas in januari of februari van het aanslagjaar zelf nog worden gestemd, moeten een aantal zaken retroactief worden toegepast. Bijkomend is er in de praktijk zeer weinig tijd om de wijzigingen ten gronde te bestuderen. Zoals eerder gesteld kan er dan pas gewerkt worden aan de aanpassing van de softwarepakketten.

De fiscale wetswijzigingen zouden eerder in het begin van het inkomstenjaar gekend moeten zijn zodat ze van dag één correct kunnen toegepast worden. Hoe kunnen beroepsbeoefenaars immers in het eerste kwartaal het voordeel in natura becijferen voor de leningen zonder vaste looptijd, indien de debetrentevoet pas een jaar nadien bekendgemaakt wordt?

60. Hoe vaak zal men de spelregels trouwens nog wijzigen tijdens het spel? Van zodra de aangiften kunnen worden ingediend, lijkt het maar logisch dat de regels duidelijk zijn en niet meer kunnen veranderen. Immers, hoe kan een overheid verwachten van belastingplichtigen dat ze tijdig hun aangifte zullen indienen, en liefst niet allemaal net voor het einde van de aangiftetermijn, als halverwege de aangifteperiode nog aanpassingen gedaan worden?

61. De fiscale procedure maakt niet het zwaartepunt uit van deze nota. Echter dient in dat verband toch een merkwaardig detail te worden opgemerkt. Dat fiscale procedures, en zelfs het administratieve luik, enige tijd in beslag nemen is algemeen geweten. In tussentijd staat het leven van de belastingplichtige echter niet stil. Hij blijft werken, inkomsten vergaren, en voor hij het weet moet hij opnieuw een aangifte indienen.

Maar wat als zijn vorige aangifte betwist werd door de FOD Financiën, en hij voor een volgend jaar opnieuw het betwiste inkomen moet aangeven? Een redelijk handelend persoon belt vervolgens naar de FOD Financiën zelf. En wat als die het ook niet weet?

In de praktijk blijkt ook dat de FOD Financiën hier geen pasklaar antwoord op heeft. Echter, de belastingplichtige die overtuigd is van zijn gelijk, blijft de inkomsten op de door hem gekozen wijze aangeven. Het kan verschillende jaren duren voor hij hierover zekerheid verkrijgt, en elke

aangifte die hij indient is mogelijks foutief. Noch de fiscale wet, noch de FOD Financiën zelf beschikken over een antwoord op deze vraag.

62. De scheiding der machten, en met name het onderscheid tussen de wetgevende macht en de uitvoerende macht, lijkt in de fiscaliteit bovendien een uitgehold begrip. *De fiscus is een slechte verliezer*. Dus wanneer hoven en rechtbanken de kant van de belastingplichtigen kiest in principiële discussies, dan is komt het antwoord niet van de FOD Financiën – die zich logischerwijze dan zou neerleggen bij de interpretatie zoals bevestigd door de rechtsprekende macht –, maar veel vaker van de wetgevende macht. Die past de wet dan aan zodat de visie van de FOD Financiën erin geheel weerspiegelt. De belastingplichtige voelt zich *de facto* geschonden in zijn rechten van verdediging, hoewel hier vanuit juridisch oogpunt vooral machteloosheid uit voortvloeit.

8.2. De aangiftesoftware is een black box

63. De digitalisering van de fiscaliteit is een feit, maar men dient zich steeds kritisch op te stellen, en zich af te vragen of die digitalisering niet bepaalde fundamentele principes aantast. Tax-on-web is een voorbeeld van zo'n democratisch deficit, waarbij toch een aantal vragen rijzen. Kan de overheid er bijvoorbeeld zo maar vanuit gaan dat iedereen over een computer beschikt? Kan de overheid er zo maar vanuit gaat dat iedereen in de feitelijke en intellectuele mogelijkheid is zo'n aangifte online in te vullen en in te dienen?

Daar stopt het echter niet, want ook de gebruiksvriendelijkheid van deze tool laat te wensen over. De software is niet meer dan een digitale brievenbus en voorziet niet in een grondigere begeleiding van de belastingplichtige om zijn aangifte te vergemakkelijken. De overheid verplicht de burger digitaal mee te zijn, maar in de omgekeerde richting verplicht zij zichzelf daartoe helemaal niet.

Zo laat de overheid een enorme kans liggen. De online tool biedt immers ontzettend veel mogelijkheden, gaande van het verlenen van extra uitleg, tot interactieve toepassingen en berekeningsmodellen die belastingplichtigen op weg helpen. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de laatste jaren wel stappen in de goede richting werden gezet. De bestaande widgets spelen echter nog te weinig in op de onlinemogelijkheden.

64. Deze vaststellingen van totale inefficiëntie staan recht tegenover de complexe aangifte en de nog complexere fiscale wetgeving. Die complexe wetgeving houdt meerdere bepalingen in die op verschillende manieren kunnen worden geïnterpreteerd. De personenbelasting wordt vastgesteld met een softwareprogramma, maar welke interpretatie van de wetgeving hebben die softwareprogramma's?

De broncodes gebruikt door de softwareontwikkelaars van Tax-on-web zijn niet openbaar gemaakt, en kunnen aldus niet geconsulteerd worden door burgers. Ook dit legt weer een inbreuk bloot op het principe van de openbaarheid van bestuur. Vincent Van Quickenborne stelde hier in 2015 een parlementaire vraag over aan de toenmalige minister van Financiën. Ook hij benadrukt het gebruik van Tax-on-web als digitale brievenbus.

De FOD Financiën weigert echter deze broncode en de rekenmodule met betrekking tot Tax-on-web openbaar te maken. Ze steunt hiervoor enerzijds op haar eigen veiligheidsvoorschriften betreffende ICT, die publiekmaking van de broncode zouden verbieden om de bescherming van de inhoud van informatie over de burgers te waarborgen. Anderzijds stelt ze dat haar broncode valt onder intellectuele eigendomsrechten en dat de verspreiding aan derden voor commerciële doeleinden zou beperken. Tevens stelt ze ook dat de rekenmodule van Tax-on-web gebaseerd is op een strikte interpretatie van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen om zo het neutraliteits- en rechtvaardigheidsbeginsel van de belasting te waarborgen (*Vr. en Antw. Kamer 2014-15, 24 augustus 2015, nr. 54/39, 162 (Vr. nr. 483 V. VAN QUICKENBORNE); Vr. en Antw. Kamer 2015-16, 9 november 2015, nr. 54/49, 297-298*).

8.3. Conclusie en aanbevelingen

65. De fiscale wet dient eerder haar definitieve vorm te kennen. Het is toch maar logisch dat belastingplichtigen bij aanvang van het inkomstenjaar weten hoe ze belast zullen worden. De realiteit vandaag kan jammer genoeg niet verder van dit ideaal liggen; veel fiscale wetten worden nog gestemd eind december, op de laatste dag van het jaar als het moet.

Fiscale wetgeving moet gestemd worden voor aanvang van het inkomstenjaar aanvat, uiterlijk in het begin van het inkomstenjaar en zeker niet in het begin van het aanslagjaar. Hierdoor is alles klaar en duidelijk, en kan de wetgeving onmiddellijk correct toegepast worden in de praktijk. Dit laat de overheid eveneens toe tijdig aan de software te kunnen beginnen, zodat op 1 januari van het aanslagjaar de aangifte technisch gezien ingediend kan worden. En hoe sneller de aangifte wordt ingediend, des te sneller kennen belastingplichtigen de betalen belastingsschuld, of het bedrag in hun voordeel.

Stel de software ook in de testfase ter beschikking van het fiscale middenveld en de ondernemingen. Op die wijze kunnen ook zij de nodige voorbereidingen treffen.

66. Misschien is de belangrijkste aanbeveling nog: creëer een langetermijnvisie. Dit zorgt voor voorspelbaarheid en stabiliteit in de fiscaliteit. Ook belastingplichtigen zullen dergelijke koers enkel kunnen toejuichen.

9. Mogelijke lange termijn-oplossingen

67. Biztax – De applicatie zou beschikbaar moeten zijn eind januari, omdat dan er met de jaarrekeningen die afsluiten op 31 december begonnen wordt. Regel één in efficiëntie is dan ook: werk af waarmee je begonnen bent.

Kunnen belastingplichtigen in de toekomst misschien voorlopige aangiften indienen, met de mogelijkheid om na de goedkeuring van de jaarrekening nog correcties aan te brengen? Daarbij zou het mogelijk kunnen zijn om met voorlopige aanslagen te werken, met bij- of terugbetaling na de corrigerende aangifte. Of moet er meer gewicht gegeven worden aan de voorafbetalingsverplichting? De sanctie die nu gekoppeld is aan het niet of niet voldoende vooraf betalen is immers al zwaarder geworden en zou nog meer benadrukt kunnen worden.

De bedoeling van de overheid is duidelijk de invordering niet in het gedrang te brengen, en dus bijkomend het budgettaire niveau te bewaken. Indien vennootschappen niet vooraf betalen, hoewel er toch belasting verschuldigd is, zou de sanctie daarom minstens gehandhaafd of misschien zelfs verhoogd kunnen worden. Er kan eventueel worden voorzien in een laatste 'vooraf'-betaling na het afsluiten van het boekjaar. De aangifte is dan enkel maar het sluitstuk en de officiële bevestiging van de effectief belastbare basis. De definitieve aanslag zou dan in de praktijk niet veel meer mogen afwijken van de reeds uitgevoerde voorafbetaling. De inkohieringstermijn zou daardoor eventueel kunnen verlengd worden, waardoor ook de aangiftetermijn bijvoorbeeld tegen het einde van het kalenderjaar volgend op het boekjaar zou kunnen gelegd worden. Dezelfde termijnen kunnen dan worden toegepast voor een gebroken boekjaar.

68. Voorstel van vereenvoudigde aangifte (VVA) – Als meer gegevens via de verplichte fiches zouden aangereikt worden aan de overheid (bijvoorbeeld, gegevens van leningen, sociale bijdragen, vrijwillige bijdragen inzake aanvullende pensioenen, alle certificaten van giften), zou dit ertoe kunnen leiden dat de voorstellen tot vereenvoudigde aangifte correcter zijn. Als daarbij nog slechts een systeem van fiscale voordelen aan woonkredieten zou worden gekoppeld en dat alle elementen die niets met personenbelasting te maken hebben, uit de aangifte personenbelasting zou geweerd worden, dan kan het indienen van een aangifte in de personenbelasting niet meer zo complex zijn.

Enkel eenmanszaken zouden dan nog een opgave van hun winsten of baten moeten insturen. Waarom zou dat bovendien ook niet in de vorm van een fiche kunnen gebeuren. In dit geval zou ook de inkohiering voor de personenbelasting verlengd kunnen worden zonder dat dit een grote impact heeft op het budgettaire vlak. De aangiftes in de personenbelasting

voor loontrekkenden en bedrijfsleiders zijn immers grotendeels al via het systeem van de bedrijfsvoorheffing geïnd. De eenmanszaken (zelfstandigen) kunnen dan net zoals de vennootschappen via een systeem van voorafbetalingen een bijdrage leveren.

69. Bezwaartermijn – Verleng terug de bezwaartermijn en stel die meer in op een correcte heffing van de belasting. In het geval de belastingplichtige vandaag geen beroep doet op een vrijstellen, dan stelt de FOD Financiën steevast dat “de belastingplichtige er zelf voor heeft gekozen geen beroep te doen op de vrijstelling”.

Met andere woorden, de belastingplichtige wenst volgens de administratie ‘te veel’ belasting te betalen. Het doel van een faire fiscaliteit kan echter niet zijn belastingplichtigen “vrijwillige” bijdragen te laten doen. Het hogere doel moet steeds zijn een correcte bijdrage te bekomen. Enkel wanneer belastingplichtigen op een correcte wijze getaxeed worden kan het draagvlak vergroten om ook correct te betalen.

70. Houding van de FOD Financiën – De administratie toont geen soepelheid, geen partnership, geen begrip. Er wordt geen melding gemaakt dat de termijn verstreken is, maar onmiddellijk een herinnering inclusief boete opgemaakt. Ook van dit principe moet worden afgestapt. Er zou dan ook geen boete mogen worden opgelegd indien er geen melding van de termijn wordt overgemaakt aan de burger.

Als een overheid in staat is boeten op te leggen wanneer bepaalde deadlines niet worden gerespecteerd, dan zou dezelfde overheid ook in staat moeten zijn om op een constructieve wijze herinneringen te verzenden aan de belastingplichtigen of aan de beroepsbeoefenaars wanneer een deadline in het gedrang zou komen. Helaas moest in het verleden al vastgesteld worden dat dreigende berichten werden verstuurd, zeggende dat een deadline niet gerespecteerd werd, terwijl er nog verschillende weken tijd was om de deadline wel te respecteren. Steeds wordt de nadruk gelegd op de mogelijke sancties die kunnen of zullen opgelegd worden.

Indien er daarentegen een vriendelijke reminder zou komen enkele dagen voor de effectieve deadline, zeggende dat de deadline in het gedrang komt en dat dit zuiver ter inlichting werd verstuurd, dan wordt dat eerder ervaren als constructieve houding van de administratie. Deze reminder kan bovendien bijkomende toelichting bevatten, zodat aan het niet nakomen van de verplichting wegens onduidelijkheid wordt tegemoetgekomen. Een rechtstreeks telefoonnummer erbij, waar specifieke problemen aangekaart kunnen worden, zou de kers op de taart van de dienstverlening uitmaken.

Slotwoord: een oproep tot fundamenteel respect voor het fiscale middenveld

Indien één element uit deze nota moet worden meegenomen, dan is het wel de eis tot het tonen van respect voor het fiscale middenveld, en dit niet enkel in woorden maar ook in daden. Er wordt dan ook gepleit voor een doorgedreven samenwerking tussen de beroepsbeoefenaars en de fiscale administraties, eerder dan de repressieve aanpak die op heden wordt gehanteerd.

In een procedure kunnen de beroepsbeoefenaars immers een enorme meerwaarde betekenen voor de kwaliteit van de aangeleverde stukken en cijfers. De administratie kan daarbij eveneens een zeer waardevolle partner vinden voor het aanleveren van informatie, zij zijn immers specialisten ter zake in hun vakgebied.

Maar het gaat ook verder dan dat. Gezien de beroepsbeoefenaars vandaag de bestaande hiaten opvullen, weten zij als geen ander welke oplossingen voor alle betrokken partijen – zowel de administratie als de cliënt – de gewenste resultaten bieden. Waarom maakt de wetgever dan niet meer gebruik van deze kennis om te leren uit de fouten uit het verleden? Is een eenvormig en efficiënt beleid dat bovendien een groot draagvlak kent niet het streefdoel?

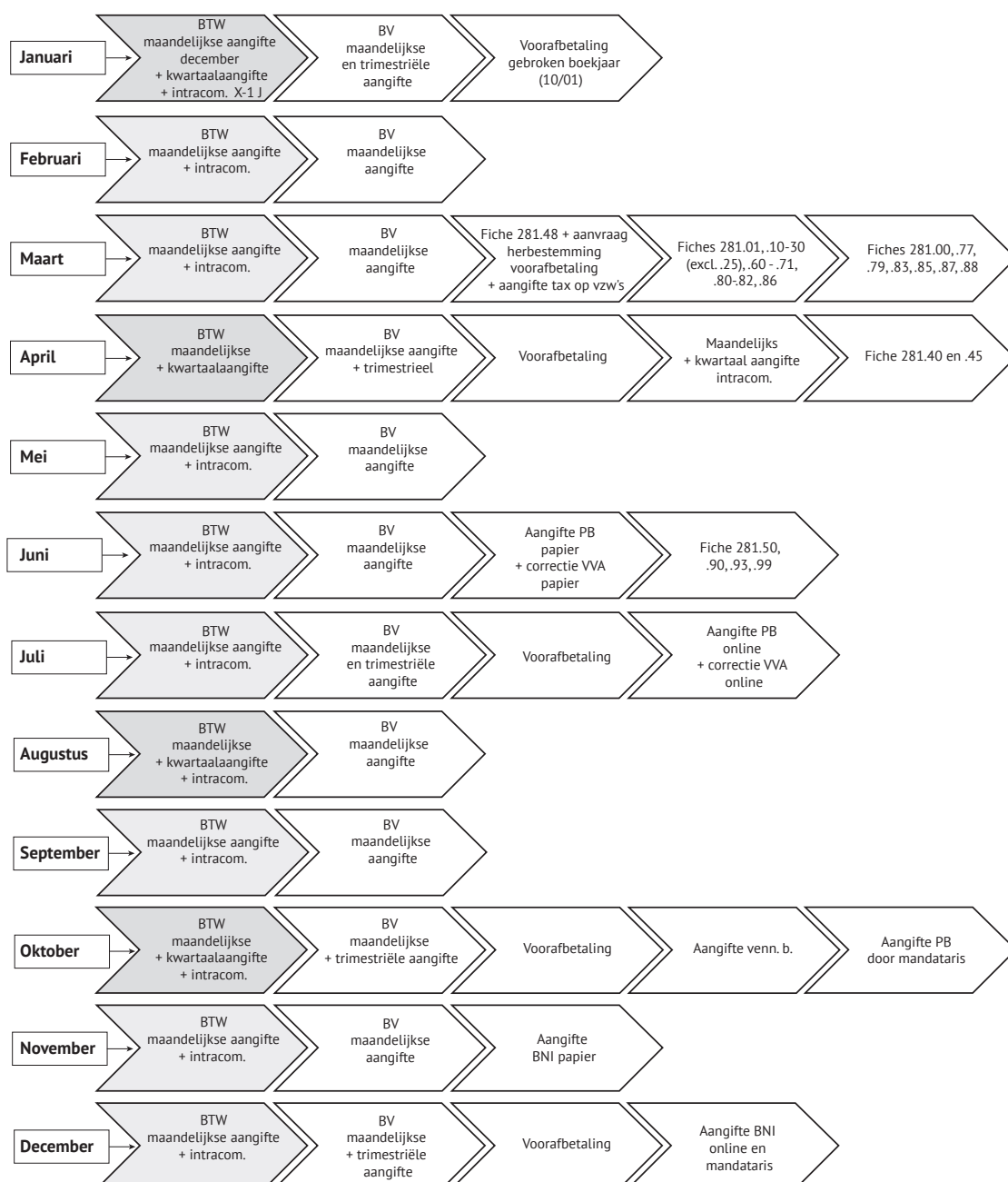
De blijvende en groeiende onduidelijkheid op het gebied van de aangifte houdt elk van de in de inleiding van deze nota vernoemde actoren wakker. Niet in het minst omdat de beschreven trends, onder meer inzake digitalisering en transparantie, onder geen beding zullen minderen in vaart. En elk van de actoren zal zich moeten aanpassen. De aanpassing zal evenwel vlotter verlopen indien oplossingen gedragen worden door alle actoren, en dat kan enkel indien er naar hen geluisterd wordt.

Met deze nota wordt dan ook een eerste stap gezet richting een dialoog. Het probleem is gedefinieerd, de suggesties werden gedaan, het is nu aan de beleidsmakers om aan tafel te komen en de ideeën om te zetten in beleid.

Schuift u aan?

Bijlage 1. Overzicht termijnen en rapporteringsverplichtingen

Structurele nota omtrent de problematiek van de aangiften in de directe belastingen

Slotwoord: een oproep tot fundamenteel respect voor het fiscale middenveld

Bijlage 2. Archief - Biztax _ FOD Financiën

ARCHIEF - BIZTAX

2022

- 10.03.2022 - IT-onderhoud in het weekend van 12 en 13 maart: planning**
Zaterdag 12 maart: de e-services zullen tussen 9 en 14 uur niet beschikbaar zijn. Zondag 13 maart: de e-services zullen tussen 8.30 en 10.30 uur verstoord (korte onderbrekingen) zijn.
Bedankt voor uw begrip.
- 22.02.2022 - IT-onderhoud: e-services niet beschikbaar tijdens het weekend van 26 en 27 februari**
Door een IT-onderhoud zullen alle e-services niet beschikbaar zijn vanaf vrijdag 25 februari om 18 u tot zondag 27 februari om 12u. Dit is het onderhoud dat oorspronkelijk gepland was voor het weekend van 29 en 30 januari en dat vanwege externe factoren geannuleerd werd.
Bedankt voor uw begrip.
- 04.02.2022 - Biztax verstoord**
Biztax is momenteel verstoord. We stellen alles in het werk om het probleem zo snel mogelijk op te lossen.
Dank u voor uw begrip.
- 31.01.2022 - Uitstel tot 1 februari 2022 voor aangiften VenB**
Voor de aangiften in de vennootschapsbelasting die uiterlijk op 31 januari 2022 moeten worden ingediend, wordt omwille van een IT-panne (ten gevolge van internetproblemen) de uiterlijke indieningstermijn verlegd naar 1 februari 2022.
- 25.01.2022 - E-services: onbeschikbaarheid 27 - 30 januari 2022**
Toegang tot e-services verstoord op donderdag 27 januari tussen 17 en 22 u. ([This hyperlink opens a new window](#)) IT-onderhoud: e-services niet beschikbaar tijdens het weekend van 29 en 30 januari ([This hyperlink opens a new window](#))

2021

- 31.08.2021 - IT-onderhoud: storingen gepland voor het weekend van 4 en 5 september**
- 27.08.2021 - Snellere terugbetaling VenB - RPB - BNI-Ven? Dien uw aangifte ten laatste in op 30 september 2021**

De **uiterste indieningsdatum** voor de aangiften Venb – RPB – BNI-Ven voor aanslagjaar 2021, met balansdata van 31 december 2020 tot en met 28 februari 2021, is **28 oktober 2021**.

Als u echter uw **aangifte ten laatste op 30 september 2021** indient en ze geeft aanleiding tot een **terugbetaling**, dan zullen we die bij voorrang behandelen. Daardoor zal u de terugbetaling, behoudens uitzondering, ontvangen **ten laatste eind december 2021**.

- **01.06.2021 - Biztax aanslagjaar 2021 is beschikbaar**
- **06.05.2021 - Opening Biztax aanslagjaar 2021**
Biztax zal beschikbaar zijn op **1 juni 2021** voor aanslagjaar 2021.
- **29.04.2021 - Door een IT-onderhoud zal de toegang tot de e-services van de FOD Financiën verstoord zijn op zondag 2 mei tussen 15 en 17 u**
- **13-01-2021 - E-services niet beschikbaar tijdens het weekend van 16 en 17 januari. Door een IT-onderhoud zullen alle e-services niet beschikbaar zijn vanaf vrijdag 15 januari om 18 u tot zondag 17 januari om 16 u.**
Bedankt voor uw begrip.
- **18.03.2021 - Indieningstermijnen voor de aangiften VenB, RPB, BNI-Ven aanslagjaar 2021**
De indieningstermijnen voor de aangiften (aanslagjaar 2021) zijn beschikbaar.

2020

- **27.11.2020 - Aangiften BNI-Ven: termijn verlengd tot en met 15 januari 2021**
De minister van Financiën, Vincent Van Peteghem, heeft beslist om **uitstel** te geven **tot en met 15 januari 2021** voor het indienen van de **aangiften in de belasting niet-inwoners - vennootschappen**. De indieningstermijn voor deze aangiften was eerder vastgesteld op 30 november 2020.
- **12.11.2020 - Aangiften VenB - RPB - BNI-Ven: termijn verlengd tot en met 30 november 2020**
De minister van Financiën, Vincent Van Peteghem, heeft beslist om uitstel te geven **tot en met 30 november 2020** voor het indienen van de aangiften in de vennootschapsbelasting, in de belasting niet-inwoners-vennootschappen en in de rechtspersonenbelasting (aangiften die tussen 16 november 2020 en 30 november 2020 ingediend moesten worden).
De indieningstermijn voor deze aangiften was eerder vastgesteld op 16 november 2020.

...

Nick Verheyden

Voorzitter WeLearn (voorheen BAB-BKR Antwerpen)

Emily Polfliet

Jurist-Fiscalist Tuerlinckx Tax Lawyers

Jan Tuerlinckx

Bestuurder en verantwoordelijke studiecommissie WeLearn
Advocaat-Vennoot Tuerlinckx Tax Lawyers

**Neem deel aan het debat en
laat ons uw opmerkingen weten:**

Handelslei 187
2980 Zoersel
Tel.: 03 248 56 25
E-mail: info@welearn.vlaanderen

Van Putlei 14
2018 Antwerpen
Tel.: 03 206 21 10
E-mail: emily.polfliet@tuerlinckx.eu

